

Jaarstukken 2018

Stroomopwaarts MVS

Samen zorgen dat het werkt!

Vastgesteld in AB 18 april 2019

Stroomopwaarts^{MVS}

Inhoudsopgave

1	Voorwoord en leeswijzer	3
2	Jaarstukken in hoofdlijnen	5
2.1	Beleidsverantwoording	5
2.2	Stroomopwaarts in beeld	11
2.3	Financieel Resultaat	13
2.4	Voorstel resultaatbestemming	16
2.5	Realisatie gemeentelijke bijdrage	17
2.5.1	Maatwerk	19
2.5.2	Balanspositie	19
	Jaarverslag	20
3	Programmaverantwoording	20
3.1	Programma Intake en preventie	20
3.1.1	Diagnose en assessment	21
3.2	Programma Inkomensondersteuning.....	23
3.2.1	Armoedeveroorziening	24
3.2.2	Inkomensvoorziening	25
3.2.3	Schuldhelpverlening.....	25
3.3	Programma Werken	30
3.3.1	Ontwikkeling	31
3.3.2	Werkgeversbenadering	31
3.4	Programma Participeren	35
3.4.1	Lokale projecten	35
3.4.2	Ontwikkeling Klantgroep 4	35
3.5	Programma Werkleerbedrijf.....	38

3.5.1	Werkleerbedrijf	39
3.6	Algemene dekkingsmiddelen	43
3.7	Overige onderwerpen: Overhead, Onvoorzien, Vennootschapsbelasting en Taakstelling	44
4	Paragrafen.....	46
4.1	Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	46
4.2	Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	49
4.3	Paragraaf Financiering	49
4.4	Paragraaf bedrijfsvoering	51
4.5	Paragraaf Taakstelling en stelposten	56
5	Jaarrekening	57
5.1	Overzicht van het gerealiseerd saldo van baten en lasten met toelichting	57
5.1.1	Programmarealisatie van baten en lasten	57
5.1.2	Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening.....	58
5.1.3	Resultaat incidentele baten en lasten (in € 1.000).....	59
5.1.4	Wet Normering Topinkomens	61
5.2	Balans met toelichting	62
5.2.1	Balans	62
5.2.2	Toelichting op de balans.....	63
5.3	SiSa-bijlage 2018	70
5.4	Baten en lasten per taakveld	71
6	Bijlagen	72
6.1	Controleverklaring.....	72
6.2	Gemeenten in beeld	76

1 Voorwoord en leeswijzer

Het jaar 2018 stond voor Stroomopwaarts in het teken van verandering en doorontwikkeling. In maart 2018 waren de gemeenteraadsverkiezingen, waarna de vernieuwde gemeenteraden de nieuwe colleges van B&W kozen. Als gevolg daarvan trad in juni ook een nieuw dagelijks en algemeen bestuur van Stroomopwaarts aan. Naast het afscheid van het eerste bestuur betekende de bestuurswisseling een grote extra inzet voor alle betrokkenen. De nieuwe bestuursleden moesten worden ingewerkt en er ontstonden nieuwe samenwerkingen.

Voor Stroomopwaarts als gemeenschappelijke regeling van de drie gemeenten betekenden een nieuw bestuur en nieuwe gemeenteraden ook een nieuwe zoektocht naar waar de dienstverlening en samenwerking beter kunnen. Dit in het belang van de meest kwetsbare inwoners van onze drie steden.

Samen zorgen we voor steden waarin iedereen kan meedoen en waarin we inwoners aanspreken op hun eigen rol hierin. Dat is een continu proces van de balans zoeken tussen zorgen voor en zorgen dat, in een omgeving die snel verandert. Voor Stroomopwaarts is het een uitdaging om binnen de wettelijke context te anticiperen op individuele behoeften en verwachtingen.

In 2018 slaagden we erin om de uitstroom uit de uitkering te vergroten, de schuldhelpverlening te verbeteren en het bereik van de kindregelingen te vergroten. Daardoor kunnen meer kinderen die opgroeien in armoede, beter meedoen aan het maatschappelijk leven in onze steden.

Op al deze vlakken kan Stroomopwaarts alleen slagen door de samenwerking met vele partners. Die samenwerking werpt steeds meer vruchten af en er wordt een goede dialoog gevoerd. Dat geeft vertrouwen voor de toekomst. Samen durven we kritisch te kijken of we de goede dingen doen. We durven de verantwoordelijkheid te delen in deze complexe opgave.

Wij bieden u dan ook van harte deze jaarstukken aan, waarin we inzicht geven in de invulling van de opgaven waar Stroomopwaarts voor staat. Hierin ziet u onze ontwikkeling, maar ook onze zoektocht om de goede dingen te doen voor onze inwoners en die ook goed te doen. Met aanknopingspunten voor een doorontwikkeling. Immers, we blijven een organisatie in ontwikkeling. Stilstaan is geen optie, dat geldt voor ons, voor onze partners, onze stakeholders en de inwoners die gebruikmaken van onze diensten

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur van Stroomopwaarts MVS

de secretaris

de voorzitter

mevrouw D.J.N.M. Curfs MBA

de heer S.B. Kuiper

Leeswijzer

De Jaarstukken 2018 zijn opgebouwd conform de begroting van 2018 en bestaan uit de volgende onderdelen:

- Beleidsverantwoording
- Jaarverslag met daarin:
 - o Programma's
 - o Paragrafen
- Jaarrekening met daarin:
 - o Overzicht van baten en lasten met toelichting
 - o Balans en toelichting
 - o Bijlage
- Overige gegevens

De beleidsverantwoording vormt een samenvatting van de belangrijkste keuzes die Stroomopwaarts in 2018 heeft gemaakt en van uitgevoerde maatregelen die bepalend waren voor het resultaat. Samen met Stroomopwaarts in beeld en Financieel resultaat geeft dit op hoofdlijnen een goed beeld van Stroomopwaarts in 2018.

In de programma's, paragrafen en jaarrekening worden de inspanningen en resultaten gedetailleerder toegelicht en wordt meer verdieping aan de financiën gegeven.

De bedragen in tabellen van de Jaarstukken zijn weergegeven in € 1.000, tenzij anders aangegeven. Wanneer een liggend streepje '-' wordt gebruikt bij bedragen in een tabel, wijst dit op een nadeel. In dat geval is er bij een vergelijking tussen realisatie en begroting sprake van een hogere last of een lagere baat.

Tenzij anders aangegeven, hebben alle cijfers betrekking op de periode januari 2018 tot en met december 2018.

Door afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan tussen de bedragen in verschillende tabellen.

2 Jaarstukken in hoofdlijnen

2.1 Beleidsverantwoording

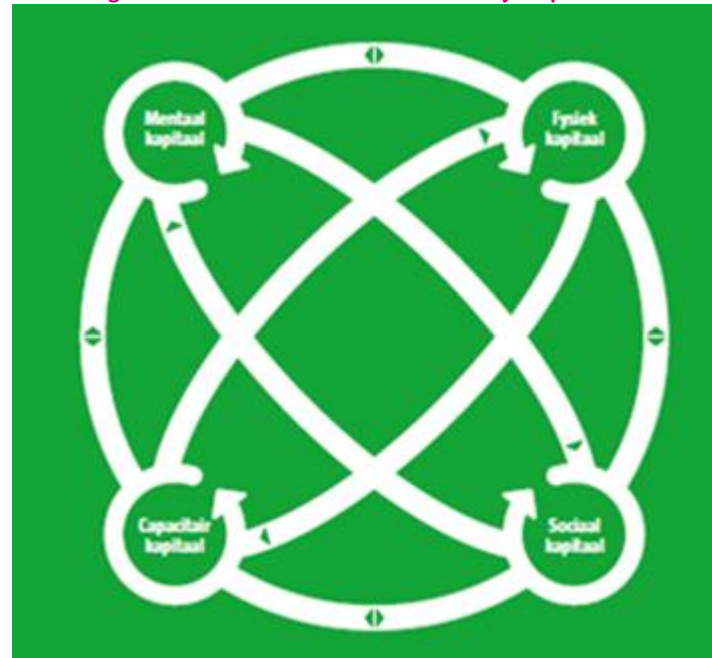
In 2018 was er sprake van een economische groei. Bedrijven kwamen weer uit het dal na de crisis, wat in diverse sectoren leidde tot de vraag naar personeel. Ondanks de positieve geluiden van toegenomen koopkracht en welvaart, werd ook zichtbaar dat de kloof tussen de diverse bevolkingsgroepen stijgt.

Nederland is een welvaartsstaat. Dat betekent dat er relatief weinig armoede heerst. Maar de kloof tussen rijk en arm wordt ook in Nederland steeds groter. Van de gehele bevolking heeft 10% méér dan 61% van alle vermogen in handen. In dit geval kan gesproken worden van een elitegroep die geen financiële problemen kent. De onderste 60% van de bevolking bezit echter maar 1% van het totale vermogen. De middenklasse wordt steeds kleiner, onder andere als gevolg van de automatisering en vele bezuinigingen. Deze situatie is niet wenselijk voor de economische groei en het vertrouwen van de bevolking in de politiek.

Voor elk mens geldt dat het menselijk kapitaal wordt opgebouwd vanaf het 'startkapitaal':

1. het van de biologische ouders meegekregen genenpakket en
2. de eerste levensfase waarin een zuigeling door zijn verzorgers (al dan niet liefdevol) wordt verwelkomd.

Afbeelding: Uit welke elementen bestaat menselijk kapitaal en hoe versterken zij elkaar?

Het menselijk kapitaal bestaat bijvoorbeeld uit een goede gezondheid, een groot netwerk, een voor succes behulpzaam karakter en een grote voorraad kennis en vaardigheden.

Startkapitaal en menselijk kapitaal zijn (zeer) ongelijk verdeeld (in Nederland). Mensen met veel menselijk kapitaal leiden een aangenamer en langer leven dan mensen met weinig menselijk kapitaal. Zie bijvoorbeeld het SCP-rapport Verskil in Nederland.¹

¹ https://www.scp.nl/Publicaties/Alle_publicaties/Publicaties_2014/Verskil_in_Nederland

Stroomopwaarts voert namens de drie gemeenten de Participatiewet, de Wet op de schuldhulpverlening en de minimaregelingen uit. Inwoners die gebruikmaken van de diensten van Stroomopwaarts, behoren tot de groeiende groep mensen met een beperkt 'kapitaal' en daarmee een beperkt perspectief.

Stroomopwaarts kan als gemeentelijke uitvoeringsorganisatie niet de verschillen wegnemen die ontstaan zijn vanaf de start van iemands leven. De fysieke, sociale en mentale omstandigheden zijn vaak een gegeven. Stroomopwaarts investeert erin om binnen de beschikbare middelen die verandering te realiseren, waardoor het perspectief van het individu kan verbeteren.

Ontwikkelingen en schaduwzijden

Het doel van Stroomopwaarts is de perspectieven van de inwoners in de drie gemeenten te vergroten. Dat is niet altijd eenvoudig. Veel ontwikkelingen hebben ook een schaduwzijde. Financiële successen door handhaving worden door de inwoners bijvoorbeeld beslist niet als succesvol ervaren. Ook het aanvragen van een uitkering is niet voor iedereen gemakkelijk. Met name voor inwoners met een beperkt taalniveau is dit complex. Voor hen biedt de Formulierenbrigade momenteel uitkomst.

Het activeren van uitkeringsgerechtigden naar werk, is ook zo'n ontwikkeling die in eerste instantie weerstand kan oproepen. Sommige uitkeringsgerechtigden ervaren het als een beperking van hun bewegingsvrijheid. Ze worden er onzeker door. Immers de langdurige inactieve situatie voelt in eerste instantie veiliger dan de onzekere nieuwe toekomst.

Daarnaast is het perspectief naar werk niet altijd aantrekkelijk. De banen sluiten lang niet altijd aan bij de individuele wensen en verwachtingen. Het feit dat uitkeringsgerechtigden er vaak financieel niet of nauwelijks op vooruitgaan, helpt ook niet in het realiseren van de gewenste beweging.

De stap van een uitkering naar parttime werk wordt door uitkeringsgerechtigden als risicovol ervaren. *Krijg ik wel tijdig en voldoende aanvulling vanuit de uitkering?* De administratieve ballast die parttime werk en een aanvullende uitkering met zich meebrengen, werkt ook niet bevorderlijk. Stroomopwaarts is

er dan ook niet in geslaagd om het gewenste percentage van de uitkeringsgerechtigden naar parttime werk te begeleiden.

Daarom start in 2019 een pilot Surplus waarmee de werkgever en de parttime werknemer ontzorgd worden. Deze pilot is al overgenomen als goed initiatief in het plan Breed Offensief op Werk² van staatssecretaris Van Ark.

Klanttevredenheid

De inwoners hebben vaak hoge verwachtingen van de mate waarin Stroomopwaarts hun positie kan verbeteren. Daarmee stellen zij zich soms erg afhankelijk op en zien zij de overheid als verantwoordelijke voor de ontstane situatie. Zij verwachten dat de overheid hun problemen voor hen oplost.

De mismatch tussen de verwachting en de mogelijkheden leidt tot een grote groep ontevreden en gefrustreerde burgers.

Dat vertaalt zich in een toename van agressie naar medewerkers in de uitvoering, negatieve uitingen op social media en een toename van klachten en bezwaarschriften. Het overgrote deel (>90%) van de bezwaarschriften is ongegrond, maar de afhandeling hiervan kost wel veel capaciteit.

Binnen Stroomopwaarts sturen de medewerkers op rechtmatigheid. Ook maken zij continu afwegingen op het gebied van doelmatigheid en de menselijke maat. Dat neemt echter niet weg dat er met name door sturing op de taakstelling, druk ontstaat op de uitvoering. Er moet gewerkt worden binnen de financiële kaders en het gewenste uitstroomresultaat moet behaald worden. Het sturen op uitstroom en handhaving kan bij uitkeringsgerechtigden leiden tot een toenemend gevoel van ontevredenheid.

De toegankelijkheid en bereikbaarheid van Stroomopwaarts zijn verbeterpunten die genoemd worden in het klanttevredenheidsonderzoek (KTO). Uit dit onderzoek blijkt dat de respondenten last hebben van wisselingen van consultants. Hierbij missen zij het gevoel van overdracht, waardoor zij opnieuw hun verhaal moeten doen. De telefonische bereikbaarheid scoort lager dan

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/11/20/kamerbrief-uitwerking-breed-offensief>

gewenst. Het eindoordeel is een 6,8. Hiermee ligt het 0,5 punten onder het landelijk gemiddelde.

Er is in 2018 ook een KTO afgenomen onder ondernemers die zakendoen met Stroomopwaarts. Zij geven Stroomopwaarts een 7,8. Dat is 0,5 punten boven het landelijk gemiddelde van 7,3.

Schulden

Uit onderzoek blijkt dat het mentale vermogen (intellectueel kapitaal) daalt wanneer mensen opgroeien in armoede en schulden. Daarom investeert Stroomopwaarts in het voorkomen van schulden. Daarmee worden de kansen vergroot voor kinderen die in armoede opgroeien. De toename van het gebruik van de kindregelingen liet zien dat het inzetten van intermediairs werkt. Hierdoor konden grotere groepen kinderen in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam participeren in onderwijs, sport en cultuur. Daarnaast steeg het gebruik van alle minimaregelingen. Het aantal verstrekkingen van minimaregelingen lag hoger dan het aantal uitkeringsgerechtigden. Dit valt te verklaren doordat sommige mensen met betaald werk en sommige ouders ook problemen hebben om financieel rond te komen.

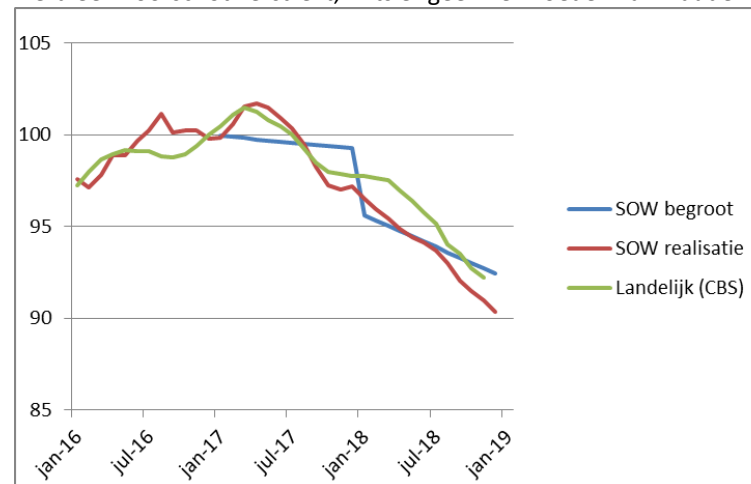
Bij schulden geldt dat voorkomen beter is dan genezen. In de MVS-steden maken veel inwoners schulden en ligt de schuldenlast gemiddeld hoger dan het landelijk gemiddelde. Het is nog steeds vrij eenvoudig om schulden te maken. Daarom is het van belang om inwoners ervan bewust te maken dat zij geen financiële verplichtingen aangaan die niet in relatie staan tot hun daadwerkelijke draagkracht. De preventiecoaches geven actieve voorlichting op scholen en in de wijkteams. Het doel hiervan is meer inwoners te bereiken en de bewustwording te vergroten.

De samenwerking met partners, zoals de wijkteams en woningcorporaties, lijkt een positief effect te hebben. Het aantal inwoners in schuldenregelingen is gestegen. Ook het aantal inwoners dat vrijwillig deelnam aan trainingen 'omgaan met geld' en dat een financieel adviesgesprek volgde, liet een lichte stijging zien. Toch is zeker dat nog niet de gehele kwetsbare groep bereikt wordt. Daarom wordt de samenwerking met partners in de keten Schuldenoffensief. Hierin zijn met de drie gemeenten specifieke afspraken over gemaakt.

Inkomensondersteuning

Stroomopwaarts verstrekt namens haar gemeenten inkomensondersteuning. Wanneer een inwoner geen inkomsten heeft kan deze een aanvraag levensonderhoud indienen. Stroomopwaarts geeft bij deze aanvraag aan dat er allereerst gekeken wordt of er andere bronnen van inkomsten haalbaar zijn. Immers inkomen uit werk heeft de voorkeur boven een uitkering. Daarnaast wordt onderzocht of er geen sprake is van andere inkomsten, waardoor er geen recht op een uitkering is. Van het aantal aanmeldingen in 2018 leidde 70% niet tot het verstrekken van een uitkering. Een deel van de aanvragers werd direct bemiddeld naar werk via het traject Baanbrekend. Anderen stroomden door naar het onderwijs of hadden een andere bron van inkomsten. Aanvragers aan wie Stroomopwaarts in 2018 wel een uitkering toekende, hadden vaak problemen die hun kans op werk bemoeilijkten.

Het toekennen van een uitkering lukte in 90% van de gevallen in acht weken. Deze termijn werd niet gehaald als er sprake was van complexe berekeningen of wanneer aanvragers niet tijdig alle benodigde gegevens aanleverden. In dat geval werd een voorschot verstrekt, mits er geen vermoeden van fraude was.

Indexcijfer ontwikkeling uitkeringen in 2018 (aantallen dec'16=100)

Tabel ontwikkeling uitkeringen 2018

Aantal uitkeringen 31 december 2018	Ambitie	Realisatie
Eindstand 2017	6.101	6.072
<i>Instroom 2018</i>		
Aanmeldingen	5.100	2.532
Preventie quote - gemiddeld	3.570	1.753
aanmelding vorig jaar instroom 2018		72
B-route	<u>321</u>	<u>189</u>
Instroom 2018:	1.851	1.040
<i>Uitstroom 2018</i>		
Naar werk (dienstbetrekking/zelfstandig)	466	377
Onderwijs	210	71
Garantiebanen (extern)	40	55
autonoom (verhuizing, relatie, AOW, etc.)	<u>1.392</u>	<u>898</u>
Uitstroom 2018:	2.108	1.401
Totaal aantal uitkeringen :	5.844	5.711
<i>Gemiddeld :</i>	<i>5.973</i>	<i>5.989</i>

Aantal loonkostensubsidies 31 december 2018	Ambitie	Realisatie
Garantiebanen intern	0	4
Garantie banen	40	49
Beschut nieuw	0	0
Eindstand 2017:	40	53
<i>Mutatie 2018:</i>		
Garantiebanen intern	0	3
Garantie banen	40	22
Beschut nieuw *	<u>2</u>	<u>22</u>
Mutatie 2018:	42	47
<i>Cumulatief:</i>		
Garantiebanen intern	0	7
Garantie banen	80	71
Beschut nieuw *	<u>2</u>	<u>22</u>
Totaal aantal loonkostensubsidies:	82	100

Aantal uitkeringen en loonkostensubsidies ultimo 2018	Ambitie	Realisatie
Eindstand 2017:	6.141	6.125
Mutatie uitkeringen 2018:	-257	-361
Mutatie loonkostensubsidies 2018:	42	47
Totaal :	5.926	5.811
<i>Gemiddeld aantal uitkeringen + loonkosten subsidies 2018:</i>	<i>6.014</i>	<i>5.968</i>

Uit de grafiek blijkt dat Stroomopwaarts een grotere daling van het aantal uitkeringen laat zien dan het landelijke beeld. Begin oktober werden de definitieve bijstandsbudgetten (BUIG) 2018 bekend. De gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam hebben gezamenlijk €1,2 miljoen meer rijksvergoeding ontvangen dan de verstrekte uitkeringen die door Stroomopwaarts verantwoord zijn.

Werk

Werk is volgens Stroomopwaarts de beste zorg. Hierdoor stijgt het inkomen en verbeteren de sociale structuur en het zelfbeeld. Positief is dat Nederland een land is van kansen, een land met een sociaal stelsel. De voornaamste taak van Stroomopwaarts is inwoners stimuleren om kansen te grijpen. Het vergroten van de zelfredzaamheid vraagt een intensieve investering. Stroomopwaarts activeert inwoners met een mix aan instrumenten. Deels zijn deze positief stimulerend. Aan de andere kant zijn deze gericht op handhaving waar iemand kansen onbenut laat.

In 2018 is het re-integratieproces gestandaardiseerd in logische ontwikkelstappen: de Werkstraat. Alle nieuwe aanvragers van een uitkering doorlopen dit proces. Inwoners die al langer een uitkering ontvangen, worden hier groepsgewijs voor opgeroepen. Het proces start na het werkgesprek met een assessment. Hierin wordt de situatie van de kandidaat in kaart gebracht. Op basis van de ontwikkelpotentie, eventuele belemmeringen en de verwachte uitstroomkans wordt de kandidaat in een vervolgtraject geplaatst. De wens is iemand te plaatsen in een werkleertraject om vervolgens te kunnen uitstromen naar betaald werk. Wanneer er sprake is van psychische of medische belemmeringen wordt er beoordeeld wat mogelijk is. Waar mogelijk worden kandidaten op een passende manier geactiveerd, al dan niet in samenwerking met een GGZ-organisatie. Als dat niet mogelijk is, is een tijdelijke vrijstelling een optie.

Alle re-integratie activiteiten vinden plaats op een centrale locatie waar alle disciplines aanwezig zijn: het Werkplein. In 2019 wordt het Werkplein ingericht in het Werkleerbedrijf in Vlaardingen.

Op het Werkplein worden inwoners in een werkomgeving gestimuleerd en getraind in de basisvaardigheden voor werknemerschap. Daarnaast krijgen zij vakgerichte trainingen aangeboden. Het aanbod aan vakopleidingen wordt uitgebreid op basis van een arbeidsmarktanalyse. Voor de meest kansrijke beroepen zijn er gecertificeerde trajecten ontwikkeld, die starten op het Werkplein.

Hiermee biedt Stroomopwaarts een beter perspectief voor inwoners die een uitkering aanvragen. Bovendien kan er beter worden aangesloten op de vraag van de arbeidsmarkt. Deze trajecten kennen in de meeste gevallen een minimale duur van zes maanden.

Medio 2018 was er een pilot waarbij inwoners die al langer een uitkering hadden, een RWO (Re-integratie Werk Overeenkomst) voor drie maanden kregen aangeboden. In 2019 wordt deze aanpak verder doorontwikkeld tot de standaardmethodiek van Stroomopwaarts.

Daarnaast is medio 2018 gestart met een nieuwe aanpak, waarbij grote groepen uitkeringsgerechtigden worden opgeroepen en gescreend op mogelijkheden om richting werk te gaan. Wekelijks worden 60 uitkeringsgerechtigden opgeroepen en via een presentatie en een individueel gesprek gescreend. Stroomopwaarts streeft ernaar jaarlijks alle uitkeringsgerechtigden te spreken. Zo ontstaat er een actuele update van de kansen van uitkeringsgerechtigden op de arbeidsmarkt. Hierbij dient echter wel rekening gehouden te worden met de beschikbare capaciteit. De uitkeringsgerechtigden worden opgeroepen, maar niet iedereen geeft hieraan gehoor. Als deze situatie zich herhaalt kan dit leiden tot beëindiging van de uitkering. Stroomopwaarts onderzoekt hiermee meteen of er nog recht op een uitkering bestaat.

Werkgeversbenadering

De aanpak richting werkgevers is in 2018 geïntensiveerd. Intensieve contacten met ondernemingen zorgden voor vacatures voor de doelgroepen van Stroomopwaarts. Het matchen van kandidaten op vacatures is in de praktijk echter niet eenvoudig. De inzetbaarheid van kandidaten sluit niet altijd aan bij de vraag. Dit vergt veel geduld en begrip van de ondernemers. Vanzelfsprekend schetst Stroomopwaarts zoveel mogelijk realistische verwachtingen.

Zoals aangekondigd in 2017 is in 2018 het SEN (Sociaal Economisch Netwerk) gelanceerd. Het SEN moet een duurzame relatie met lokale ondernemers bevorderen. De opdracht van het SEN is bij te dragen aan een gezonde positie van ondernemers, zodat de MVS-regio voor hen een aantrekkelijke vestigingsplaats is. Als het economisch goed gaat, is dat ook goed voor de sociale opgave. Dan ontstaan er immers meer kansen voor kwetsbare inwoners. In dit netwerk trekt Stroomopwaarts op met ondernemersverenigingen en met de accountmanagers economische zaken in de gemeenten. Tijdens de lancering van het SEN stemden de aanwezigen voor de MVO MVS-trofee, die in 2018 voor het eerst werd uitgereikt. De winnaar was Voscon, dat gezien werd als meest onderscheidende MVO-onderneming in de drie gemeenten.

Werkleerbedrijf

De ambitie voor 2018 was om van een productiebedrijf door te groeien naar een werkleerbedrijf waar mens- en arbeidsontwikkeling centraal zouden staan. Deze beweging heeft geleid tot een hogere toegevoegde waarde en hogere tevredenheid van medewerkers met een arbeidsbeperking. Om dit te bereiken is er het afgelopen jaar veel werk verzet. Er is fors geïnvesteerd in de opleiding van de werkleiding en de individuele medewerkers. Bovendien is er een cultuurtraject gestart om de beoogde beweging te realiseren. Enkele minder renderende productieafdelingen werden gesloten of samengevoegd. Er werd een werkleidersroulatiesysteem opgezet en ruim 140 SW-medewerkers stroomden door naar uitdagender en beter renderend werk. Het effect is dat er inmiddels een gezonder Werkleerbedrijf staat, waar onderhand een echte 'Stroomopwaarts-cultuur' begint te groeien. Veel werknemers zijn oprecht trots op de stap die zij gezet hebben en de ontwikkeling die zij doormaakten. De begeleiding van de medewerkers én de roulerende werkleiding in de nieuwe werksoorten vraagt vanzelfsprekend continu de aandacht. Extra begeleiding en sturing moeten ervoor zorgen dat collega's op nieuwe werksoorten goed worden ingewerkt. De doorstroom naar dienstenafdelingen zoals de schoonmaak en groenvoorziening verloopt positief.

De interne doorontwikkeling zorgde wel voor stagnatie van de detacheringen. Immers, mogelijke kandidaten stroomden nu door naar opdrachten van het Werkbedrijf. In 2019 zet Stroomopwaarts in op instroom van uitkeringsgerechtigden met een arbeidsbeperking in het Werkleerbedrijf. Binnen de wetgeving zijn de mogelijkheden verruimd om deze doelgroep een (tijdelijke) interne garantiebaan te bieden. Afhankelijk van hun arbeidscapaciteit kan dit leiden tot kansen voor detacheringen van de huidige SW-collega's. Inmiddels zijn er landelijk al diverse moties aangenomen die de positie van het werkleerbedrijf in participatie van mensen met een beperking verbeteren. Onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) laat zien dat na invoering van de Participatiewet de participatie van deze doelgroep gedaald is. Nu wordt onderzocht wat het effect is als de wet wordt verruimd en werkgeverschap binnen de werkbedrijven mogelijk wordt. Uit een rapport van de SER³ blijkt dat de sociale werkvoorzieningen de instrumenten in huis hebben om de ontwikkeling mogelijk te maken van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze conclusie sluit aan bij de gekozen aanpak van de Werkstraat binnen Stroomopwaarts.

Opleidingshuis

Om de werkleertrajecten nog beter te laten aansluiten op de wensen van de arbeidsmarkt, is in 2018 besloten om een Opleidingshuis op te richten. Samen met het regionale bedrijfsleven en het onderwijs ontwikkelt Stroomopwaarts speciale leerlijnen binnen bestaande werksoorten als groen, schoonmaak en techniek. Op basis van de wensen van ondernemers in verschillende vakgebieden wordt er een speciaal kortdurend onderwijsprogramma 'op maat' gemaakt voor de bijstandsgerechtigden (ofwel de potentiële werknemers). Bijstandsgerechtigden die een werkleertraject volgen, leren vervolgens in de praktijk de fijne kneepjes van een specifiek vakgebied. Deels doen zij die vaardigheden op bij Stroomopwaarts en deels bij een ondernemer. De ondernemer toetst in de praktijk of de deelnemer aan de gestelde eisen voldoet. Als dit het geval is, geeft het regionale praktijkonderwijs een officiële praktijkverklaring uit. Het is de bedoeling dat de deelnemers in dienst treden bij de ondernemers die meedoen aan het Opleidingshuis. In 2018 startte de

opleiding van de werkleiders die als praktijkopleider binnen de leerlijnen zullen werken. Ook is er al gestart met de leerlijnen 'Groen' en 'Schoonmaak'. Naar verwachting zullen er in 2019 nog twee leerlijnen starten.

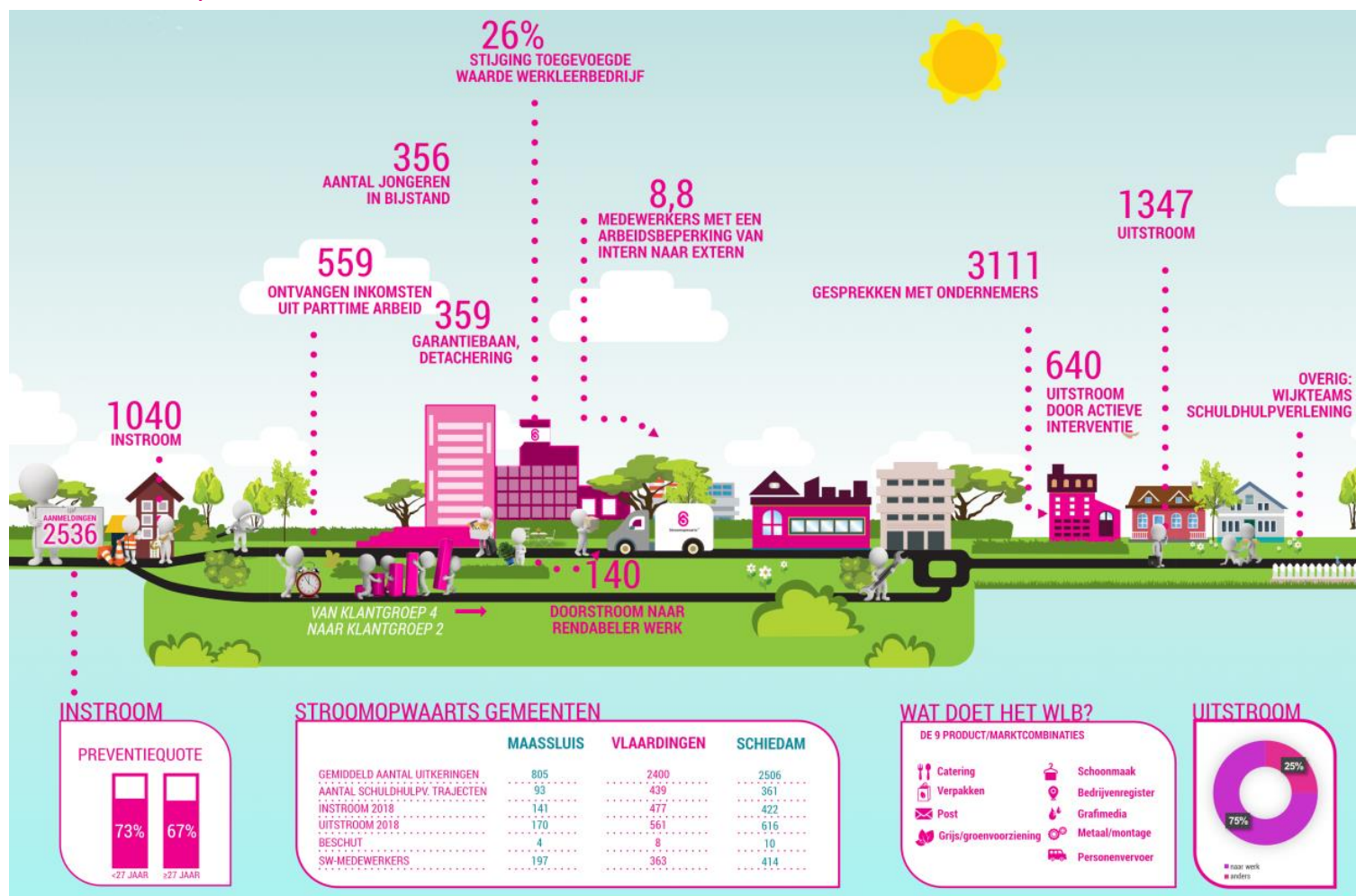
Resume

Kort samengevat is het niet eenvoudig om het perspectief van de inwoners te verbeteren en een bijdrage te leveren aan een samenleving waarin iedereen een kans krijgt om een stap vooruit te zetten. Toch sluit Stroomopwaarts 2018 positief af. Een grote groep inwoners is geholpen met schuldenregelingen. Anderen kregen inkomensondersteuning of gingen aan het werk, waardoor zij onafhankelijk werden van Stroomopwaarts. Daarnaast waren er de medewerkers in het Werkleerbedrijf die een ontwikkeling doormaakten en daar trots op waren. Dat alles kon gerealiseerd worden dankzij de samenwerking met diverse partners in de MVS-steden: de wijkteams, de woningcorporaties, de scholen, maatschappelijke instellingen en natuurlijk de ondernemers!

Met vertrouwen gaat Stroomopwaarts het nieuwe jaar in om ook in 2019 samen met al deze partijen het verschil te kunnen maken.

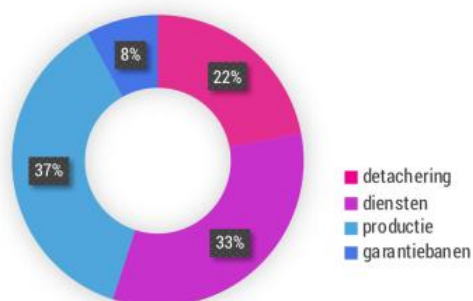
³ Sociale infrastructuur kwetsbare groepen binnen de Participatiewet juni 2016

2.2 Stroomopwaarts in beeld

SAMEN ZORGEN DAT HET WERKT

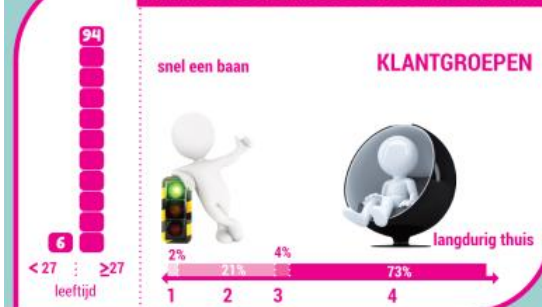
MEDEWERKERS UIT PARTICIPATIEWET EN SOCIALE WERKVOORZIENING

PROGRAMMA

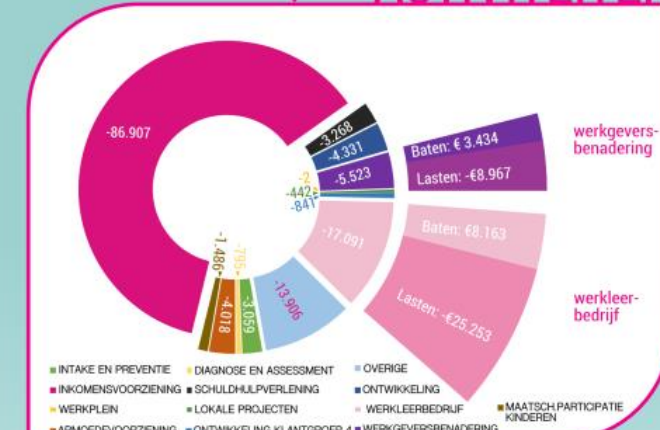
AANTAL UITKERINGSGERECHTIGDEN 5711

SCHULDHULPVERLENING

ACTIVITEITEN

2.3 Financiële Resultaat

Het resultaat over 2018 kwam € 0,1 miljoen negatiever uit dan begroot. Dit bedrag was opgebouwd uit € 0,5 miljoen meer baten en € 0,6 miljoen meer lasten dan begroot.

De hoofdlijnen zijn weergegeven in onderstaande tabellen. In de programma's worden de financiële resultaten van de exploitatie verder uitgewerkt.

Baten en Lasten (bedragen x €1.000)	Rekening 2017	Primaire begroting 2018	Begroting 2018 na wijziging	Rekening 2018	Afwijking t.o.v. begroting na wijziging
Baten	156.460	151.093	157.485	158.005	520
Lasten	-160.342	-148.339	-154.283	-154.935	-652
Saldo van baten en lasten:	-3.882	2.754	3.202	3.070	-132
Toevoeging aan reserves	-2.078	-2.754	-4.012	-4.012	-
Onttrekking aan reserves	4.702	-	810	826	16
Gerealiseerd resultaat:	-1.258	0	0	-116	-116

Het Financieel resultaat was onder te verdelen in individuele verstrekkingen voor inkomens- en armoedeverzoeken en algemene dienstverlening.

De individuele verstrekkingen werden op basis van realisatie afgerekend met de deelnemende gemeenten. Dit betekende dat het gerealiseerde resultaat voortkwam uit de algemene dienstverlening.

Resultaat 2018 (x €1.000)	Baten	Lasten	Saldo
Rekening 2018	158.831	-158.947	-116
Minus: Individuele verstrekkingen	94.340	-94.340	-0
Realisatie Algemene dienstverlening	64.491	-64.607	-116
Begroting Algemene dienstverlening	64.627	-64.627	0
Resultaat	-136	20	-116

In onderstaande tabel staat een toelichting op de belangrijkste afwijkingen in de algemene dienstverlening.

Tabel Belangrijkste afwijkingen in de algemene dienstverlening (exclusief de individuele verstrekkingen :Armoede- en Inkomensvoorziening)

Onderwerp (in €1.000)	Baten	Lasten
De doorstroom van SW-medewerkers naar externe detachering verliep moeizaam, waardoor er minder plaatsingen gerealiseerd werden	-660	0
De interne doorontwikkeling van SW-medewerkers en het acquireren van beter renderende werksoorten leverde doorstroom van medewerkers op, met een hogere toegevoegde waarde tot gevolg	590	0
Bijzondere baten en lasten gerelateerd aan SW-personeel. Aan de lastenzijde wordt het nadeel verklaard door transitievergoedingen, nabetalingen SW-medewerkers in het kader van geclaimde onregelmatigheidstoeslag en LIV (Lage Inkomens Voordeel). Deels werden de hogere lasten gecompenseerd door baten als gevolg van financiering vanuit het Rijk of afspraken met een deelnemende gemeente.	-220	-330
Bijzondere baten en lasten gerelateerd aan ambtelijk personeel, zoals overbezetting en detachering aan gemeenten	210	-200
Capaciteit (vacatureruimte) in afwachting van nadere uitwerking toekomstige opgaven (onder andere taakstelling)		210
De ontwikkeling naar nieuwe re-integratievormen leidde tot minder inzet van externe ingekochte trajecten	0	260
Overige afwijkingen	-56	80
Totaal	-136	20

Tabel gerealiseerd saldo baten en lasten, reservemutaties en resultaat per programma

Programma (bedragen x 1.000)	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Intake en preventie	-	-4.659	-4.659	-	-3.762	-3.762	12	-3.866	-3.853
Inkomensondersteuning	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679
Werken	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867
Participeren	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283
Werkleerbedrijf	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091
Dekkingsmiddelen	135.857	-	135.857	140.410	-	140.410	141.567	-4	141.563
Overhead	522	-9.058	-8.536	542	-11.213	-10.670	803	-11.523	-10.720
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-	-
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-	-	-	-	-
<i>Gerealiseerd saldo baten en lasten:</i>	151.093	-148.339	2.754	157.485	-154.283	3.202	158.005	-154.935	3.070
<u>TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES</u>									
Intake en preventie	-	-	-	160	-	160	160	-	160
Inkomensondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Participeren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werkleerbedrijf	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen	-	-2.754	-2.754	-	-4.012	-4.012	-	-4.012	-4.012
Overhead	-	-	-	650	-	650	666	-	666
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>mutaties reserves:</i>	-	-2.754	-2.754	810	-4.012	-3.202	826	-4.012	-3.186
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Intake en preventie	-	-4.659	-4.659	160	-3.762	-3.602	172	-3.866	-3.693
Inkomensondersteuning	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679
Werken	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867
Participeren	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283
Werkleerbedrijf	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091
Dekkingsmiddelen	135.857	-2.754	133.103	140.410	-4.012	136.398	141.567	-4.016	137.551
Overhead	522	-9.058	-8.536	1.192	-11.213	-10.020	1.469	-11.523	-10.054
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-	-
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat:	151.093	-151.093	-0	158.295	-158.295	0	158.831	-158.947	-116

Overzicht van baten en lasten

Baten en lasten (bedrage x 1.000)	begroting 2018 na wijziging		rekening 2018	
	incidenteel	structureel	incidenteel	structureel
Baten	4.124	153.361	3.768	154.238
Lasten	-2.076	-152.207	-2.116	-152.819
Saldo van baten en lasten:	2.048	1.154	1.652	1.418
Mutatie Reserves	-3.202	0	-3.187	0
Gerealiseerd resultaat	-1.154	1.154	-1.535	1.419

Verkorte balans 2018

Verkorte balans Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS

ACTIVA (bedragen x €1.000)			PASSIVA (bedragen x €1.000)		
31-12-2018	31-12-2017		31-12-2018	31-12-2017	
VASTE ACTIVA			VASTE PASSIVA		
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	-4.148	-6.076
Materiële vaste activa	358	344	Resultaat boekjaar	-116	-1.258
Financiële vaste activa	-	-	Voorzieningen	-	-
Totaal vaste activa	358	344	Totaal vaste passiva	-4.264	-7.334
VLOTTENDE ACTIVA			VLOTTENDE PASSIVA		
Vorraden	59	51	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	15.255	16.881
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	9.862	12.577			
Liquide middelen (kas, banksaldi)	489	1.019			
Overlopende activa	2.249	1.899	Overlopende passiva	2.027	6.343
Totaal vlottende activa	12.660	15.546	Totaal vlottende passiva	17.283	23.225
TOTAAL ACTIVA	13.019	15.890	TOTAAL PASSIVA	13.019	15.890

Financiële positie

Ten opzichte van 31 december 2017 nam de totale balansomvang af met € 2,9 miljoen. Belangrijkste oorzaak was een vooruitbetaling van de deelnemersbijdrage eind 2017. Dit bedrag van € 4,5 miljoen had op 31 december 2017 invloed op zowel de activa- als passivazijde van de balans in respectievelijk uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, liquide middelen en overlopende passiva.

Het eigen vermogen was €2,9 miljoen minder negatief dan op 31 december 2017. De afbouw van de algemene reserve verliep in overeenstemming met de uitgangspunten die bij de start van Stroomopwaarts waren geformuleerd. In 2018 is er € 2,7 miljoen toegevoegd aan de algemene reserve. Aan de bestemmingsreserve is € 0,8 miljoen onttrokken ter dekking van vakmanschap (opleiding en ontwikkeling medewerkers) en harmonisatie ICT. Het nadelige resultaat dempte de positieve ontwikkeling van het eigen vermogen met € 0,1 miljoen.

De afrekeningen voor individuele verstrekkingen aan de deelnemende gemeenten eind 2018 vormden een schuld en zijn verantwoord onder Overlopende passiva.

Investerings

In onderstaand overzicht wordt de realisatie van investeringen vergeleken met de vastgestelde investeringskredieten 2018.

Investerings 2018 (x €1.000)	Reden	Krediet	Gerealiseerd
Afkortzaag	Vervanging	€ 15	€ 12
Mulchmachine	Uitbreiding	€ 20	€ 22
Volkswagen Transporter	Vervanging	€ 30	€ 19
Fiat Doblo 1.3 JTD 500	Vervanging	€ 10	€ 10
GTM Track en trace	Uitbreiding	€ 13	€ 13
Keetwagens	Vervanging	€ -	€ 38
Personenauto (ivm diefstal)	Vervanging	€ -	€ 23
Onvoorzien	Vervanging	€ 20	€ -
Totaal		€ 108	€ 137

De hogere realisatie dan geautoriseerde kredieten is te verklaren doordat het krediet voor de keetwagens dateert uit 2017. De vervanging van de personenauto was noodzakelijk als gevolg van diefstal. Conform regelgeving is de verzekeringsuitkering verantwoord als incidentele bate. Deze is niet in mindering gebracht op de aanschafwaarde van de vervangende auto.

2.4 Voorstel resultaatbestemming

In 2018 was er sprake van een voorlopig tekort van € 0,1 miljoen. In lijn met de uitgangspunten in voorgaande jaren, wordt voorgesteld om aan de gemeenten een incidentele verhoging van de deelnemersbijdrage te vragen. Deze werkwijze is conform financieel beleid en komt overeen met het volgende uitgangspunt dat de provincie in haar rol als toezichthouder al eerder vaststelde:

- De ontwikkeling van het eigen vermogen is gebaseerd op de opgave bij de start van Stroomopwaarts. Het negatief eigen vermogen van € 8,1 miljoen (stand 31-12-2015) wordt binnen vijf jaar ingelopen naar een positief eigen vermogen.

Daarnaast zijn al eerder de volgende uitgangspunten vastgesteld bij de resultaatbestemming:

- Incidentele middelen voor de transitie blijven binnen Stroomopwaarts beschikbaar voor het optimaliseren en harmoniseren van bedrijfsvoering en processen en systemen.
- Een positief resultaat ten opzichte van de begroting leidt tot een verlaging van de deelnemersbijdrage. Een nadelig resultaat leidt tot een verhoging van de deelnemersbijdrage

2.5 Realisatie gemeentelijke bijdrage

Gemeentelijke bijdrage

De gemeenten betalen maandelijks een voorschot, gebaseerd op de vastgestelde begroting. De onderdelen van de uitvoeringslasten worden verdeeld volgens een jaarlijks door de gemeenten vastgestelde verdeelsleutel. Per vier maanden rekent Stroomopwaarts het verschil af tussen de individuele verstrekkingen en de realisatie.

De combinatie van een sterker dalend uitkeringenbestand dan de landelijke trend (zie grafiek Indexcijfer ontwikkeling uitkeringen in 2018 op pagina 7) en verhoogde vastgestelde BUIG-middelen vanuit het Rijk is positief voor de deelnemende gemeenten. Waar de afgelopen jaren voor Maassluis en Vlaardingen een beroep gedaan moest worden op een Vangnetuitkering, vertoonde de financiering over 2018 juist een voordeel op de Inkomensvoorziening.

Inkomensvoorziening	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam	Totaal
Realisatie*	11.842	35.186	37.572	84.600
BUIG-budget	12.147	35.360	38.496	86.003
Voordeel	305	175	923	1.403

* De realisatie is gebaseerd op de SiSa-verantwoording (Single information Single audit) waarin de realisatie van rijksbijdragen wordt verantwoord. Het verschil met de tabel bijdrage voor houdt verband met de verantwoordingregels BBZ voor SiSa waarbij slechts een deel van de lasten in de verantwoording opgenomen worden opgenomen.

In de tabellen op de volgende pagina's wordt inzicht gegeven in de deelnemersbijdragen per gemeente en de uitsplitsing van de inkomens- en armoedevoorzieningen over de verschillende onderdelen binnen de regelingen.

Tabel dekkingsmiddelen per gemeente (m.u.v maatwerk)

Maassluis bedragen x € 1.000	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	3.711	3.711	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	2.639	2.639	Algemene verdeelsleutel
Overhead	1.382	1.382	Algemene verdeelsleutel
Inkomens- en armoedevoorziening	13.144	12.959	Realisatie
Subtotaal	20.875	20.691	

Vlaardingen bedragen x € 1.000	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	9.448	9.448	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	6.295	6.295	Algemene verdeelsleutel
Overhead	3.296	3.296	Algemene verdeelsleutel
Inkomens- en armoedevoorziening	37.696	38.221	Realisatie
Subtotaal	56.735	57.261	

Schiedam bedragen x € 1.000	Begroting 2018 na wijziging	Realisatie	Verrekenmethode
Algemene dienstverlening	11.533	11.533	Algemene verdeelsleutel
Werkleerbedrijf	7.683	7.683	Algemene verdeelsleutel
Overhead	4.024	4.024	Algemene verdeelsleutel
Inkomens- en armoedevoorziening	39.560	40.334	Realisatie
Subtotaal	62.800	63.573	

Totaal dekkingsmiddelen:	140.410	141.525	
---------------------------------	----------------	----------------	--

De bijdrage voor Uitkeringen is te splitsen in Armoedeveroorziening, Bewindvoering, Maatschappelijke participatie kinderen en Inkomensvoorziening

Armoede- en inkomensvoorziening per gemeente Bedragen x € 1.000	Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Bevoorschot 2018	Afrekening gemeenten 2018
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo		
<u>Maassluis</u>								
- Armoedeveroorziening	93	-697	-604	36	-615	-579	1.289	165
- Bewindvoering		-272	-272		-270	-270		
- participatie kinderen		-413	-413		-275	-275		
- Inkomensvoorziening	276	-12.130	-11.855	243	-12.078	-11.835	11.855	19
Subtotaal Maassluis	369	-13.513	-13.144	279	-13.238	-12.959	13.144	185
<u>Vlaardingen</u>								
- Armoedeveroorziening	178	-1.546	-1.368	164	-1.673	-1.509	3.009	37
- Bewindvoering		-768	-768		-819	-819		
- participatie kinderen		-873	-873		-644	-644		
- Inkomensvoorziening	1.442	-36.129	-34.687	1.145	-36.394	-35.249	34.687	-562
Subtotaal Vlaardingen	1.621	-39.316	-37.696	1.308	-39.529	-38.221	37.696	-525
<u>Schiedam</u>								
- Armoedeveroorziening	65	-1.338	-1.273	62	-1.499	-1.437	2.616	-30
- Bewindvoering		-628	-628		-642	-642		
- participatie kinderen		-715	-715		-566	-566		
- Inkomensvoorziening	1.214	-38.158	-36.944	1.143	-38.831	-37.688	36.944	-744
Subtotaal Schiedam	1.279	-40.839	-39.560	1.205	-41.539	-40.334	39.560	-774
Totaal	3.268	-93.668	-90.399	2.792	-94.306	-91.514	90.400	-1.115

2.5.1 Maatwerk

Naast de algemene dekkingsmiddelen wordt er ook maatwerk geleverd. De gemeentelijke bijdragen voor maatwerk wordt hieronder per onderwerp inzichtelijk gemaakt

Maatwerk per gemeente (Bedragen x €1.000)		Begroting 2018	Rekening 2018
Maassluis	Garantievoorwaarden	92	101
	Sociale kredieten	9	-
	Extra inzet statushouders	27	39
Subtotaal Maassluis		128	140
Vlaardingen	Garantievoorwaarden	340	330
	Sociale kredieten	47	-
	Briefadressen dak en thuislozen	51	51
	Maatschappelijk opvang	64	64
	Wijkteams schuldhulpverlening	160	80
	Extra inzet statushouders	8	-
Subtotaal Vlaardingen		670	525
Schiedam	Garantievoorwaarden	90	73
	ID- banen	432	464
	Sociale kredieten	25	-
	OV minima	10	10
	Prevententie huisuitzetting	120	120
	Extra inzet statushouders	96	115
Subtotaal Schiedam		773	781
Totaal		1.571	1.446

2.5.2 Balanspositie

Per balansdatum stelt Stroomopwaarts saldoafstemmingen op die bevestigd worden door de deelnemende gemeenten. De saldi bestaan uit de afrekeningen Inkomens- en armoedevoorziening en de debiteurenpost voor maatwerk en overige facturen. Dit betreft detachering van SW-medewerkers, leveringen door het Werkleerbedrijf en de facturen voor salarislasteren voor de medewerker met terugkeergarantie naar één van de deelnemende gemeenten

Tabel Vorderingen en schulden deelnemende gemeenten 31 december 2018 (Bedragen x €1.000)

Gemeente	Vorderingen	Schulden	Saldo
Maassluis	821	20	801
Vlaardingen	1.344	144	1.200
Schiedam	1.782	33	1.749
Totaal	3.947	198	3.749

Jaarverslag

3 Programmaverantwoording

De begroting en daarmee ook het jaarverslag is ingedeeld in vijf programma's te weten: 1. Intake en preventie, 2. Inkomensondersteuning, 3. Werken, 4. Participeren en 5. Werkleerbedrijf.

Voor ieder programma wordt ingegaan op wat er bereikt is, welke activiteiten daaraan bijgedragen hebben en hoeveel het programma gekost heeft, inclusief een analyse van realisatie ten opzichte van de begroting 2018. Per programma is een indeling naar producten gemaakt. Per product is de stand van zaken per 31 december 2018 weergegeven.

3.1 Programma Intake en preventie

Wat hebben we bereikt?

Ambitie 2018

De instroom in de bijstand wordt zoveel mogelijk voorkomen door direct te bemiddelen naar werk en jongeren te stimuleren hun opleiding af te ronden. Ook komt het voor dat er een andere bron van inkomsten is of wordt vermoed. Inwoners die niet direct bemiddelbaar zijn naar werk krijgen een uitkering. Om deel te kunnen nemen aan het arbeidsproces dienen kwetsbare jongeren met een arbeidsbeperking de juiste ondersteuning en begeleiding te krijgen. Met haar bijdrage voldoet Stroomopwaarts aan de landelijke banenafpraak garantiebanen.

Realisatie

Hoewel in 2018 het aantal aanmeldingen voor bijstand daalde, steeg verhoudingsgewijs de instroom. Dit valt op verschillende manieren te verklaren. Inwoners met meervoudige problematiek, zoals zorgbegeleiding en schulden, meldden zich voor een uitkering. De kwetsbare jongeren met en zonder arbeidsbeperking kregen extra ondersteuning en begeleiding. Ook bij deze groep was de zorg en schuldenproblematiek groter, waardoor de afstand tot het arbeidsproces langer is.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicator	Stand van zaken	Product	Voortgang
Plaatsing op garantiebaan voor arbeidsbeperkte jongeren	≥40	64 jongeren gestart in 2018	Intake en preventie	
Aantal jongeren in de bijstand daalt t.o.v. 2016	≤335	349 jongeren in de bijstand	Intake en preventie	
Preventiequote jongeren	80%	73%	Intake en preventie	

Wat is hiervoor gedaan?

Het programma Intake en preventie is onderverdeeld in twee producten: Intake en preventie en Diagnose en assessment. Hieronder is de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december 2018 aangegeven. Aan het eind van het programma staat een financieel overzicht.

Aanpak Poort

In 2018 is een nieuw Poortinstrument 'Werkstroom' geïmplementeerd. Binnen dit nieuwe instrument vormen jongeren een specifieke aandachtsgroep. Zij komen bij voorkeur in aanmerking voor een RWO (Re-integratie Werk Overeenkomst), zodat zij geen beroep hoeven te doen op een bijstandsuitkering. Heeft een jongere een startkwalificatie of is het volgen van een opleiding geen optie, dan krijgt de jongere een werkgesprek met Stroomopwaarts. Op het Werkplein werken de matchmakers van Stroomopwaarts en de adviseurs van Randstad intensief samen om de jongere te begeleiden en te bemiddelen naar werk. De afgelopen twee jaar daalde het aantal bemiddelingen van jongeren. Dit leidde tot een aanpassing van het contract met Randstad. Vanwege de grotere complexiteit van de nieuwe instroom is er in het nieuwe contract uitgegaan van een langere duur van de RWO. 2018 was een overgangsjaar, waarin het oude en het nieuwe contract met Randstad beide van kracht waren. In 2018 zijn 50 jongeren uitgestroomd naar werk, mede door de inzet van het nieuwe Poortinstrument 'Werkstroom'.

Jongeren (GO)

Er waren in 2018 veertien jongeren meer in de bijstand dan voor dit jaar was begroot. Eind 2016 hadden 418 jongeren een bijstandsuitkering. Eind 2018 waren dat er 349. Om jongeren te stimuleren hun opleiding af te ronden, begeleidde Stroomopwaarts jongeren intensief in hun keuze van een opleiding en het regelen van zaken met DUO (Dienst Uitvoering Onderwijs). Ook kregen de jongeren alle relevante informatie in het programma 'back to school'. Voor jonge asielzoekers is er sinds 2017 een apart project met Lentiz, waar jonge asielzoekers een jaar, met behoud van uitkering, een scholing en

inburgeringscursus volgen. Daarna kunnen zij doorstromen naar een mbo-opleiding. In 2018 stroomden in totaal 63 jongeren uit naar school.

De preventiequote jongeren was in 2018 7% lager dan begroot. Er meldden zich 519 jongeren aan voor een uitkering. Dat waren er 397 minder dan in 2017. Door de aantrekkende arbeidsmarkt vonden veel jongeren met een korte afstand tot de arbeidsmarkt zelf een baan. De jongeren die zich bij Stroomopwaarts meldden deden vaker een beroep op de uitkering. Dit valt te verklaren doordat de jongeren die zich meldden vooral meervoudige problematiek hadden, zoals zorgbegeleiding en schulden. Met de start van het nieuwe Poortinstrument nam aan het einde van het jaar de preventiequote wel weer licht toe.

Om deel te kunnen nemen aan het arbeidsproces, dienen kwetsbare jongeren met een arbeidsbeperking volgens Stroomopwaarts de juiste ondersteuning en begeleiding te krijgen. Jongeren met een doelgroepverklaring, die nog niet direct naar een reguliere werkgever kunnen, starten daarom met een stage via de SOW-route bij het Werkleerbedrijf. De ambitie is hen aansluitend te plaatsen op een externe garantiebaan. Als de kwetsbare jongere nog niet toe is aan plaatsing bij een reguliere werkgever, krijgt hij een interne garantiebaan aangeboden. Wanneer er extra zorg nodig is, wordt Stichting MEE ingeschakeld om te bemiddelen naar zorg. In 2018 startten 64 jongeren met een garantiebaan. De garantiebanen zijn over het algemeen tijdelijk, waarna iemand vervolgens opnieuw geplaatst moet worden. Externe garantiebanen blijken minder duurzaam dan verwacht. Gekeken wordt naar een duurzamer model voor 2019.

3.1.1 Diagnose en assessment

Iedereen die een uitkering aanvraagt, volgt een assessmenttraject van twee weken in het Werkleerbedrijf. In die tijd wordt ook het diagnose-instrument Werkstap ingezet. Het assessment is erop gericht om binnen twee weken inzicht (diagnose) te krijgen in de mogelijkheden, kansen en eventuele belemmeringen van de kandidaat. Aan het eind van het assessment plaatst de werkconsulent de kandidaat in een traject dat past bij zijn mogelijkheden en vaardigheden.

Wat heeft het programma Intake en preventie gekost?

Programma 1, Intake en preventie	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Laste	Saldo	Baten	Laste	Saldo	Baten	Laste	Saldo	Baten	Laste	Saldo
<u>Intake en preventie</u>	-	-4.449	-4.449	-	-2.994	-2.994	-	-3.059	-3.059	-	-65	-65
- Activeren en intake	-	-3.873	-3.873	-	-2.153	-2.153	-	-2.057	-2.057	-	96	96
- Startpunt GO!	-	-577	-577	-	-841	-841	-	-1.001	-1.001	-	-160	-160
<u>Diagnose en assessment*</u>	-	-209	-209	-	-768	-768	12	-807	-795	12	-40	-27
- Werkstap	-	-209	-209	-	-768	-768	12	-807	-795	12	-40	-27
Totaal baten en lasten:	-	-4.659	-4.659	-	-3.762	-3.762	12	-3.866	-3.853	12	-104	-92
Reservemutaties	-	-	-	160	-	160	160	-	160	0	-	0
Geraamd resultaat:	-	-4.659	-4.659	160	-3.762	-3.602	172	-3.866	-3.693	12	-104	-92

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Programma Intake en preventie (nadeel van € 92)				Baat of	
Omschrijving (bedragen x € 1.000)				Last (B/L)	Baten Lasten
Product Intake en preventie (nadeel van € 65)					
In 2018 is een nieuw contract afgesloten met Randstad voor het traject Baanbrekend. Dit contract heeft een ander rekenmodel. De hogere uitgaven ad € 146 zijn het gevolg van stijging van de duurzame plaatsingen door Randstad na een soms langere periode van een RWO-traject. De ruimte van € 242 ontstaat door een lagere inzet van capaciteit aan de Poort door daling van het aantal aanmeldingen.				L	96
De kwetsbare groep jongeren vraagt een intensievere begeleiding tijdens het traject, maar ook bij plaatsing op garantiebannen (jobcoach). Dit leidde ertoe dat er in 2018 meer capaciteit is ingezet.				L	-160
Product Werkstap (nadeel € 27)					
Er was extra inzet vanuit het Werkleerbedrijf nodig om de werkzaamheden te kunnen uitvoeren. Deze extra capaciteit is noodzakelijk om aan de productieafspraken met de opdrachtgever te voldoen.				L	-27
Reservemutaties (geen afwijking)					
Totaal Programma Intake en preventie					€0 €-92

3.2 Programma Inkomensondersteuning

Wat hebben we bereikt?

Ambitie 2018

Kinderen uit gezinnen met een minimuminkomen zijn niet de dupe van de inkomenssituatie van hun ouders. Zij kunnen volwaardig meedoen met sport, spel en school. Inwoners die door een ingrijpende gebeurtenis worden getroffen, worden geholpen met een oplossing op maat. Dit om te voorkomen dat zij problematische schulden krijgen. Inwoners met schulden krijgen ondersteuning via een schuldhulpverleningstraject. De regie voor het oplossen van schulden ligt bij de inwoner zelf. Stroomopwaarts ondersteunt en bemiddelt richting schuldeisers, maar stuurt tegelijkertijd op de gewenste gedragsverandering bij de inwoner. Inwoners met een ondersteuningsbehoefte weten Stroomopwaarts te vinden: digitaal, via de balie of het wijkteam.

Realisatie

Een grote groep kinderen maakte in 2018 gebruik van de kindregelingen via het Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld. Zij konden hierdoor meedoen met sport, spel en school. In de regio is er een groot aantal inwoners met schulden. Hun schulden zijn gemiddeld hoger dan het landelijk gemiddelde. Bovendien hebben ze die schulden bij een groter aantal schuldeisers. Hierdoor kunnen inwoners vaak niet zelf iets regelen met de schuldeisers en zijn zij aangewezen op een professionele schuldregeling. Door preventieve maatregelen en actieve betrokkenheid van de Wijkteams, is de schuldhulpverlening laagdrempeliger en toegankelijker geworden. Om de drempel te verlagen, startte Stroomopwaarts in 2018 met de inzet van een ervaringsdeskundige. Een positieve ontwikkeling is dat inwoners met schulden Stroomopwaarts beter weten te vinden. Door de hogere schuldenlasten komen er echter meer inwoners in een schuldenregeling en zijn preventieve maatregelen geen oplossing. Dit heeft tot gevolg dat Stroomopwaarts de prestatiedoelstelling 'door preventie neemt 6% minder schuldregelingen af' niet haalde. Ook de prestatiedoelstelling 'succesvol afgeronde schuldregelingen' werd niet gehaald. Wel werden er in 2018 13% meer schuldregelingen succesvol afgerond dan in 2017.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicator	Stand van zaken	Product	Voortgang
In 2017 wordt een 0-meting uitgevoerd over de effecten van het nieuwe armoedebeleid Het aantal mensen, die door hulp bij een life-event meer zelfredzaam zijn geworden, stijgt (t.o.v. 0-meting)	≥5%	Er waren nauwelijks mensen die bij een life-event gebruikmaakten van de ondersteuning. In juni 2018 is besloten de regeling in te trekken.	Armoedevoorziening	-
Aantal Uitkeringsgerechtigden (ontwikkeling bestand)	≤5844	5.711	Inkomensvoorziening	😊
Door preventie neemt 6% minder schuldregelingen af (norm 2016: 392) ⁴	≤369	893 lopende schuldregelingen (inclusief WSNP)	Schuldhulpverlening	😞
Succesvol afgeronde schuldregelingen	≥50%	66% gemiddeld (inclusief WSNP)	Schuldhulpverlening	😊

⁴ In de begroting 2018 is per abuis een verkeerde norm ingevoerd. Het aantal lopende schuldregelingen eind 2016 betrof 891. Dit had de norm moeten zijn. De prestatiedoelstelling voor 2018 komt hiermee op 838 (= daling van 6% ten opzichte van norm 891).

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Inkomensondersteuning is onderverdeeld in vier producten: Armoedeveroorziening, Maatschappelijke participatie kinderen, Inkomensvoorziening en Schuldhulpverlening. Hieronder wordt de voortgang per product toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december 2018 aangegeven. Aan het eind van het programma is een financieel overzicht opgenomen.

3.2.1 Armoedeveroorziening

Het is belangrijk dat inwoners met behoefte aan ondersteuning Stroomopwaarts weten te vinden, dat zij financieel en sociaal sterk zijn en daardoor kunnen blijven meedoen in de samenleving. Door aan te sluiten bij de leefwereld van de doelgroep, kan er daar waar nodig op tijd ondersteuning geboden worden. In 2018 zijn de kindregelingen op verschillende manieren onder de aandacht gebracht, zoals in de media en via de Wijkteams. Ook zijn de aanvraagformulieren vereenvoudigd. De samenwerking met het Jeugdfonds Sport & Cultuur en Stichting Leergeld bleek in 2018 succesvol. Het aantal kinderen dat in 2018 gebruikmaakte van minimaregelingen was hoger dan verwacht. Deze positieve ontwikkeling leidde in 2018 tot een begrotingswijziging. Ook voor 2019 wordt het bedrag aangepast.

Overzicht kindregelingen 2018

Regeling	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
Sport	303	675	746
Cultuur	32	121	98
Fiets*	433	926	680
Gezinscomputer	34	103	117
Laptop	162	314	330
Kindpas	647	1.566	1.319
Schoolspullenpas	431	1.075	942
Schoolreisjes (maatwerk)	35	77	36
Jarige Job**	151	366	211

* In Schiedam worden fietsen verstrekt via het Fiets voor Iedereen Plan

** worden soms ook via de Voedselbank verstrekt)

Uit de evaluatie van de kindregelingen (november 2018) bleek dat in 2018 het meeste gebruik is gemaakt van de onderdelen 'fiets', 'gezinscomputer' en 'laptop'. In 2019 wordt de regeling aangepast om binnen de financiële kaders te blijven.

Overzicht Stichting Leergeld 2018

	Maassluis	Vlaardingen	Schiedam
Aantal kinderen	1.096	2.167	2.115
Aantal gezinnen	563	1.192	1.330

Ook van de andere armoederegelingen werd in 2018 veel gebruikgemaakt. Er was een toename van het gebruik van de Collectieve Aanvullende Verzekering (CAV). De overige regelingen zijn in aantallen gestabiliseerd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De inkomensgrens voor de CAV is verhoogd. Hierdoor werd er meer gebruik van gemaakt. De CAV is er voor zowel uitkeringsgerechtigden als niet-uitkeringsgerechtigden met een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm. Met name chronisch zieken, gehandicapten en ouderen die vaak aanvullend verzekerd moeten worden, hebben voordeel bij deze minimaregeling. De jaarlijkse afrekening van de zorgkosten toont aan dat er daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van de aanvullende verzekering. De grootste zorgkosten worden gemaakt voor tandheelkunde, orthodontie, brillen/lenzen en de eigen bijdrage WMO. In de drie MVS-steden lag het accent net wat anders:

- Maassluis: tandheelkunde en orthodontie
- Vlaardingen: tandheelkunde, orthodontie en brillen/lenzen
- Schiedam: tandheelkunde, brillen/lenzen en orthodontie

Veel van deze zorgkosten zijn niet opgenomen in de basisverzekering en dienen vergoed te worden uit de aanvullende verzekering.

3.2.2 Inkomensvoorziening

Over heel 2018 was een sterke daling zichtbaar naar 5.711 uitkeringen per 31 december. Dit werd met name veroorzaakt door een lagere instroom in de uitkering. Preventie aan de poort had een positief effect. De gelden die vanuit het Rijk beschikbaar waren gesteld voor de uitkeringen (BUIG-gelden), zijn in de loop van 2018 bijgesteld. Stroomopwaarts bleef ruim binnen het budget van deze gelden. Ondanks de sterke daling van het aantal uitkeringen, bleef de uitkeringslast niet binnen de begroting. Dit kwam door de hogere gemiddelde uitkeringslast als gevolg van de samenstelling van de bevolking. Het aantal parttimers in de uitkering bleef achter bij de doelstelling en er was een lagere inning op debiteuren. Door het aantal gezinsherenigingen in 2018 wijzigde de verhouding tussen gezinsuitkeringen en uitkeringen aan alleenstaanden. Hierdoor nam het bedrag per uitkering toe.

Een belangrijke doelstelling in 2018 was klantgericht werken. De beschikbare informatie is toegankelijker gemaakt, door deze op verschillende manieren onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld via de media en persoonlijk contact via de Wijkteams. In sommige gevallen was er echter meer persoonlijk contact nodig. De lijnen met de Wijkteams zijn kort. Stroomopwaarts digitaliseerde in 2018 het aanvraagproces voor een uitkering (iParticipatie). De ontwikkel- en testfase werd in 2018 afgerond.

Hierdoor ontstaat vanaf 2019 voor iedere inwoner de mogelijkheid om een uitkeringsaanvraag digitaal in te dienen via een laptop, smartphone of tablet. Inwoners die hierbij ondersteuning nodig hebben, kunnen zich melden bij de Formulierenbrigade. De verwachting is dat het vanaf het eerste kwartaal 2019 mogelijk wordt om digitaal een uitkering aan te vragen. Dan is iParticipatie voor alle inwoners (via de website) toegankelijk.

Ook het behalen van de afgesproken termijnen voor de afhandeling van uitkeringsaanvragen is belangrijk. 90% van alle uitkeringsaanvragen wordt afgehandeld binnen een termijn van acht weken. Bij ingewikkelde aanvragen waar meer onderzoek nodig is, verstrekt Stroomopwaarts tijdig een voorschot. Het grootste gedeelte van de uitkeringsaanvragen wordt binnen vier weken afgehandeld (55%).

Stroomopwaarts streeft ernaar om het aantal parttimers in de uitkering te vergroten ten opzichte van het totale bestand. Daarom wordt er voor parttimers een klantvriendelijkere methode ontwikkeld, waarmee ze hun inkomsten kunnen verrekenen. Surplus is hiervoor een nieuwe en innovatieve aanpak. In 2018 zijn de voorbereidingen getroffen om hiermee te gaan werken. De methodiek is ontwikkeld om de administratieve en financiële druk voor parttimers zoveel mogelijk weg te nemen. Deelname is vrijblijvend. De verwachting is dat parttimers begin 2019 kunnen starten met deze methode.

3.2.3 Schuldhulpverlening

In 2018 maakten 893 inwoners gebruik van de schuldenregelingen. De doelstelling om lager uit te komen dan in 2016, is niet behaald. Wel stabiliseert het aantal schuldenregelingen. Door inzet op preventie moet voorkomen worden dat inwoners een beroep doen op schuldhulpverlening. Wanneer een schuldhulpverleningstraject noodzakelijk is, streeft Stroomopwaarts ernaar dit zo vroeg mogelijk in te zetten. Dit sluit aan bij de landelijke roep om schuldhulpverlening laagdrempeliger en toegankelijker te maken. Door aan de voorkant te ondersteunen, kunnen inwoners met financiële problemen zo snel mogelijk geholpen worden. Bijvoorbeeld door preventieve maatregelen, zoals een spreekuur, hulp van Humanitas en Schuldhulpmaatjes en actieve betrokkenheid van de Wijkteams.

Door sneller in contact te komen met inwoners met schulden, zouden de gemiddelde schuldenlast en het gemiddeld aantal schuldeisers moeten dalen. Hiermee kan voorkomen worden dat een schuldsituatie escaleert.

In 2018 was de gemiddelde schuldenlast per cliënt in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam hoger dan het landelijk gemiddelde. Dit gold ook voor het gemiddeld aantal schuldeisers per dossier in de MVS-gemeenten. In de MVS-gemeenten waren er gemiddeld achttien schuldeisers per dossier en landelijk gemiddeld dertien.

Deze gegevens zijn een indicatie voor de zwaarte van het schuldenpakket per inwoner met schulden. Uit deze cijfers komt naar voren dat het schuldenpakket

per inwoner met schulden in de MVS-regio problematischer is dan dat van de gemiddelde Nederlander met schulden.

Het aantal lopende regelingen per 31 december 2018 was als volgt opgebouwd⁵:

Gemeente	Lopende schuldregelingen	Lopende WSNP regelingen	Totaal lopende regelingen
Maassluis	84	9	93
Vlaardingen	412	27	439
Schiedam	335	26	361
MVS totaal	831	62	893

Vanuit het Rijk is er extra aandacht voor schulden en armoede. Staatssecretaris van Sociale Zaken (van Ark) schreef het actieplan 'Brede schuldenaanpak'. Voor de jaren 2018, 2019 en 2020 krijgen gemeenten extra financiële middelen om inwoners uit een uitzichtloze schuldensituatie te helpen.

Dit resulteerde in 2018 in een aantal keuzes van de drie gemeenten. Deze gaan in 2019 van start. Besloten is om schuldhelpverlening in de wijken verder uit te breiden naar alle Wijkteams. Wijkteams hebben een steeds grotere rol bij vroege signalering. De consulent schuldhelpverlening maakt deel uit van het Wijkteam. Waar nodig gaat de consulent mee op huisbezoek ter preventie van schulden. Ook houdt de consulent schuldhelpverlening in de wijken een financieel spreekuur. Door aan de voorkant vroegtijdig de juiste instrumenten in te zetten, zullen er meer aanvragen komen voor bijvoorbeeld budgetbeheer en coaching. Zo wordt er gestuurd op een daling van de inzet van duurdere instrumenten, zoals bewindvoering. In juli 2018 startte de consulent schuldhelpverlening in de Wijkteams Vlaardingen. In 2019 start deze werkwijze in de andere gemeenten.

De kosten voor bewindvoering zijn de afgelopen jaren explosief gegroeid. Deze trend is ook landelijk zichtbaar. Inwoners vragen bewindvoering aan bij de rechter. Bij toekenning heeft een inwoner hier recht op. De toegang tot bewindvoering is momenteel relatief laagdrempelig. Stroomopwaarts ging in

2018 in gesprek met de bewindvoerders om een convenant af te sluiten over de kwaliteit en duur van de dienstverlening.

Daarnaast houdt Stroomopwaarts andere initiatieven in het land nauwlettend in de gaten, zoals het zelf uitvoeren van bewindvoering. Ook volgt Stroomopwaarts de maatregelen die het Rijk wil implementeren op de voet, zoals toetsing van de noodzaak tot bewindvoering door de gemeente. In 2018 zijn 1452 aanvragen bijzondere bijstand bewindvoering ontvangen. Dit betekende een toename van 13%. Landelijk is er ook nog steeds een groei waarneembaar. In 2018 zijn er maatregelen genomen om de kosten voor bewindvoering terug te dringen. Het effect hiervan zal later zichtbaar worden omdat de doorlooptijd van een traject vijf jaar is.

Sociaal krediet

In 2018 zijn de mogelijkheden voor het afsluiten van een sociaal krediet uitgebreid. Dit krediet kan worden ingezet voor het afkopen van schulden tot een bedrag van € 2.500,- à € 3.000,- per persoon. Het product is sinds november 2018 inzetbaar. De eerste aanvragen zijn gedaan, maar er zijn nog geen adviezen gekomen vanuit de kredietbank.

⁵ Dit betreft het aantal regelingen uitgevoerd door Stroomopwaarts. Voor de start van Stroomopwaarts werden de schuldregelingen voor inwoners van Maassluis uitgevoerd door Westerbeek. Stroomopwaarts neemt het bestand van Westerbeek gefaseerd over. Hierdoor wordt het bestand verder opgebouwd. Nieuwe instroom komt direct bij Stroomopwaarts terecht.

Wat heeft het programma Inkomensvoorziening gekost?

Programma 2, Inkomensondersteuning	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Armoedevoorziening</u>	285	-4.349	-4.064	346	-4.064	-3.718	271	-4.289	-4.018	-75	-225	-300
- Verstrekkingen armoede	275	-3.799	-3.524	336	-3.581	-3.245	261	-3.782	-3.521	-75	-201	-276
- Armoedevoorziening algemeen	10	-550	-540	10	-483	-473	10	-507	-497	-0	-24	-24
<u>Maatschappelijke participatie kinderen</u>	-	-	-	-	-2.001	-2.001	-	-1.486	-1.486	-	514	514
- JSF/JCF	-	-	-	-	-661	-661	-	-544	-544	-	117	117
- Leergeld	-	-	-	-	-1.339	-1.339	-	-942	-942	-	397	397
<u>Inkomensvoorziening</u>	1.985	-87.230	-85.245	3.048	-88.926	-85.878	2.728	-89.635	-86.907	-320	-709	-1.029
- Uitkeringen	1.985	-84.717	-82.732	2.932	-86.243	-83.311	2.565	-86.903	-84.338	-367	-660	-1.027
- Inkomensvoorziening algemeen	-	-2.513	-2.513	116	-2.683	-2.567	164	-2.732	-2.568	48	-49	-2
<u>Schuldhulpverlening</u>	-	-2.299	-2.299	361	-3.710	-3.349	312	-3.580	-3.268	-49	130	81
- Schuldhulpverlening trajecten	-	-1.400	-1.400	81	-1.539	-1.458	112	-1.383	-1.271	31	156	187
- Preventie schuldhulpverlening	-	-201	-201	280	-502	-222	200	-467	-267	-80	36	-44
- Bewindvoering armoede*	-	-698	-698	-	-1.669	-1.669	-	-1.731	-1.731	-	-62	-62
Totaal baten en lasten:	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679	-444	-290	-733
Reservemutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679	-444	-290	-733

* Betreft kosten zoals bewindvoerderskosten en budgetbeheer. Wordt specifiek per gemeente verrekend.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Programma Inkomensondersteuning (nadeel € 733)		Baat of		
Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Last	Baten	Lasten
Product Armoedevoorziening (nadeel € 300)				
In aantallen is de verstrekte leenbijstand gedaald als gevolg van minder aanvragen voor eerste inrichtingskosten (statushouders)		B	-75	
Ondanks de collectieve regelingen zoals de Individuele Inkomens Toeslag (IIT) en Collectieve Aanvullende Zorgverzekering (CAV) blijft het aantal individuele verstrekkingen stabiel. Dit leidde in 2018 dus niet tot de verwachte daling. Daarnaast steeg het bereik van de regelingen van zowel de IIT als de CAV. Deze stijging is het gevolg van de verhoging van de inkomensgrens en een toenemende bewustwording onder de doelgroep die in aanmerking komt voor de minimaregelingen. Bij de CAV is in 2018 de afrekening 2017 verwerkt. Daarin is de stijging door de hogere inkomensgrens verwerkt. Dit heeft ook effect op 2019. Toename van het gebruik van de regelingen zorgt ook voor hogere uitvoeringskosten.		L		-225
Product Maatschappelijke participatie kinderen (voordeel € 514)				
Er is goed gebruikgemaakt van het Jeugdfonds Sport & Cultuur. Het aantal stabiliseerde richting het einde van het kalenderjaar. Over het hele jaar werden er minder aanvragen ingediend dan begroot. Dit leidde tot een lagere bijdrage aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur. De verwachting is dat het bereik zich jaarlijks nog uitbreidt.		L		117
2018 was het eerste jaar waarin Stichting Leergeld het volledige pakket kindregelingen aanbood. Voor de aannames in deze afspraak waren geen historische ervaringscijfers beschikbaar. Het bereik voor de Schoolpassen en Kindpassen is relatief gezien achtergebleven ten opzichte van de fietsen en computers. Eind 2018 werd bekend dat Stichting Leergeld uit eigen middelen € 250 extra beschikbaar heeft gesteld in 2018, naast de bijdragen van de deelnemende gemeenten.		L		397
Product Inkomensvoorziening (nadeel € 1.029)				
Eind 2017 bedroeg het aantal uitkeringen 6.101. De daling zette zich in 2018 voort tot 5.711 op 31 december. Er was een stijging van de gemiddelde uitkering van ongeveer 2%. Dit werd veroorzaakt door veranderingen in de samenstelling van het aantal uitkeringsgerechtigden, met als gevolg een stijging van de uitkeringen met een hoger basisbedrag. Daarnaast was bij de inschatting van de hoogte van de gemiddelde uitkering geen rekening gehouden met de indexering van het wettelijk minimumloon in 2018. Gemiddeld bedroeg deze indexatie 1,9%. Dit bedrag werd gecompenseerd in de financiering door het Rijk.		B L	34	-1.232
Meerdere factoren beïnvloeden de toevoeging aan de voorziening dubieuze inkomensdebiteuren:				
De waarde van de portefeuille aan het einde van het kalenderjaar bepaalt de hoogte van de voorziening. Factoren die de een verlagend effect op de waarde van de debiteurenportefeuille hebben:		L		572
- Uitspraak op bezwaarschriften waarbij terugvorderingen gecorrigeerd dienen te worden verlagen de				

waarde van de portefeuille			
- De lagere terugvorderingen leiden tot lagere toevoeging omdat globaal 80% van de terugvorderingen als oninbaar wordt beschouwd			
Factoren die de waarde van de debiteurenportefeuille doen stijgen:	B	-401	
- Kwijtscheldingen en afboekingen van niet invorderbare boekingen conform eenduidig uitvoeringsbeleid			
Overige afwijkingen	B L	48	-49
Product Schuldhelpverlening (voordeel € 81)			
De inwoners die gebruikmaken van de schuldhelpregeling betalen een compensatie van 9%. Dit zorgde voor een voordeel van € 112. In 2018 was er veel beweging binnen het team Schuldhelpverlening. Hierdoor kostte het enige tijd voordat het team goed liep en waren de personeelslasten lager dan begroot.	B L	111	34
Ten opzichte van de begroting was er sprake van een overschrijding van 3,7%. In het tweede halfjaar is Schuldhelpverlening in de Wijkteams in Vlaardingen gestart. Het effect was een hoger bereik van de niet rechtelijk opgelegde schuldregelingen. Individuele verstrekkingen worden per gemeente afgerekend.	L		-64
Overige afwijkingen		-160	100
Reservemutaties (geen afwijking)			
Totaal Programma Inkomensondersteuning		€ -444	€ -290

3.3 Programma Werken

Wat hebben we bereikt?

Ambitie 2018

Uitkeringsgerechtigden worden actief aangesproken op hun verplichting algemeen geaccepteerd werk te aanvaarden. Daardoor stromen er meer kandidaten uit naar arbeid. Wanneer de uitkeringsgerechtigde onvoldoende meewerkt, leidt dit tot het opleggen van een maatregel. Sociaal ondernemen wordt de norm binnen de regio. Het bedrijfsleven zet de deuren wijder open voor kandidaten van Stroomopwaarts. Stroomopwaarts is het aanspreekpunt voor ondernemend MVS en ondersteunt innovatieve initiatieven.

Realisatie

In 2018 is het re-integratieproces gestandaardiseerd in logische ontwikkelstappen; de Werkstraat. Kandidaten uit het zittende bestand zijn actief opgeroepen. De prestatiedoelstelling 'Kandidaten (27+) stromen uit door actieve interventie' is ruimschoots gehaald. Er is ingezet op begeleiding van parttimers naar fulltime werk en van uitkeringsgerechtigden naar parttime werk. De stap van geen werk naar parttime werk is voor sommige kandidaten te complex dan wel te weinig lonend. In 2018 is gestart met het activeren van bijstandsgerechtigden richting een garantiebaan.

Om mensen met een arbeidsbeperking naar regulier werk te begeleiden, blijken groepsdetacheringen het meest kansrijk. Veel medewerkers vinden het erg moeilijk om buiten de 'beschermde omgeving' van Stroomopwaarts aan de slag te gaan. Dit kost extra begeleiding en dus ook extra tijd. Stroomopwaarts is er in 2018 niet in geslaagd voldoende bedrijven te vinden waar een groepsdetachering mogelijk was. De intensieve contacten met ondernemingen leidde tot het binnenhalen van vacatures en succesvolle plaatsingen voor mensen met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt (klantgroep 2). Het SEN (Sociaal Economisch Netwerk) is gelanceerd, waarmee de aandacht gevestigd werd op het belang van sociaal ondernemerschap.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicator	Stand van zaken	Product	Voortgang
Kandidaten (27+) stromen uit door actieve interventie	≥600	640	Ontwikkeling	
Uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten uit arbeid	≥700	559 uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten	Ontwikkeling	
Plaatsingen op een garantiebaan, detachering of begeleid werken	≥350	303 kandidaten geplaatst op een garantiebaan, detachering of op begeleid werken.	Werkgeversbenadering	
Ondernemers werken samen met Stroomopwaarts (stijging t.o.v. 0-meting)	≥20%	De behaalde cijfers in 2018 zullen als 0-meting gebruikt worden in 2019	Werkgeversbenadering	

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Werken is onderverdeeld in drie producten: Ontwikkeling, Werkgeversbenadering en Werkplein. Hieronder wordt de voortgang per product

toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december 2018 aangegeven. Aan het eind van het programma volgt een financieel overzicht.

3.3.1 Ontwikkeling

In de eerste twee jaar zijn de re-integratieactiviteiten van Stroomopwaarts met name ingezet op kandidaten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 zijn we activiteiten gaan inzetten op kandidaten met een grotere afstand. Deze kandidaten zijn echter niet direct te matchen op beschikbare vacatures. Vanaf juli 2018 zijn er wekelijks klanten (klantgroep 4) opgeroepen voor een groepspresentatie. Na de presentatie zijn in een individueel gesprek de kandidaten gescreend op de mogelijkheden ten opzichte van de arbeidsmarkt.

De intensieve aanpak van het zittende bestand heeft er wel toe geleid dat er meer medische keuringen door externe deskundigen zijn ingezet het afgelopen jaar. Wanneer een klant aangeeft medische beperkingen te hebben en in bezit is van een afsprakenkaart van een specialist vragen we een extern medisch advies over de eventuele inzetbaarheid.

In 2018 zijn de Werkstraat (Werkleerbedrijf) en Baanbrekend (samenwerking met Randstad) toegevoegd aan het re-integratieprogramma van Stroomopwaarts. In 2019 wordt deze aanpak verder doorontwikkeld tot de standaardmethodiek van Stroomopwaarts.

Parttimers

Het aantal parttimers steeg in de afgelopen 3 jaar enigszins (gemiddeld 515 in 2016, 530 in 2017 en 559 in 2018). De stap van inactief naar parttime werk bleek mede door administratieve rompslomp een belemmering. Door de inzet van Surplus wordt deze belemmering opgelost. In 2019 zal het effect hiervan blijken. Wel steeg het aantal parttime uitkeringsgerechtigden dat volledig uitstroomde met 54%.

Stroomopwaarts verwacht een actieve houding van kandidaten om zo snel mogelijk uitkeringsonafhankelijk te worden. Zij dienen zelf actie te ondernemen

om betaald werk te vinden. Stroomopwaarts spreekt kandidaten hier actief op aan, wijst hen de weg en biedt kandidaten actief aan bij ondernemers. Als iemand onvoldoende inspanning levert om betaald werk te vinden en te accepteren, leidt dit tot een maatregel.

In 2018 zijn 121 maatregelen opgelegd voor het niet nakomen van verplichtingen die leiden tot betaalde arbeid.

Plaatsingen op een garantiebaan, detachering of begeleid werken

Eind 2018 waren er 78 inwoners geplaatst op een garantiebaan. Een plaatsing op een garantiebaan bleek regelmatig niet duurzaam te zijn. De benodigde inspanning om tachtig kandidaten op een garantiebaan te hebben en houden wordt daardoor jaarlijks hoger. Door deze groep eerst een baan binnen het Werkleerbedrijf te bieden, wordt de stap naar werk bij een reguliere werkgever haalbaar. Zo kan iemand eerst werkervaring opdoen. In 2018 waren er gemiddeld 206 kandidaten gedetacheerd. Stroomopwaarts zet vooral in op groepsdetacheringen, omdat die kansrijker lijken dan individuele detacheringen. Verwacht wordt dat met deze maatregel grotere groepen kandidaten tegelijk gedetacheerd kunnen worden. Dit zal vanaf het eerste kwartaal van 2019 ook zichtbaar worden in de cijfers. Een groep van circa 6 personen startte in 2018 in de groenvoorziening bij een externe werkgever. Stroomopwaarts doet mee aan een Europese aanbesteding die mogelijk ook voor veel werkgelegenheid voor de doelgroep kan zorgen. In 2018 zijn er negentien kandidaten geplaatst op begeleid werken.

3.3.2 Werkgeversbenadering

Stroomopwaarts zet diverse instrumenten in richting werkgevers, zoals het verstrekken van loonkostensubsidie, jobcoaching (begeleiding van de kandidaten op de werkvloer) en detachering van inwoners die onder de Participatiewet vallen.

In 2018 bleek dat een groep gedetacheerde SW-medewerkers al voor de start van Stroomopwaarts onvoldoende onregelmatigheidsvergoedingen had ontvangen.

Hiervoor is een juridische procedure opgestart, die begin 2019 wordt afgerond. Dit leidde tot extra kosten voor nabetalingen aan de betrokken medewerkers en juridische ondersteuning. De claim van voor 1 juli 2015, worden doorberekend aan de gemeente van herkomst (Schiedam).

In 2018 sloot Stroomopwaarts zich aan bij diverse lokale en regionale werkgeversverenigingen. Ook was Stroomopwaarts de aanjager van de lancering van het Sociaal Economisch Netwerk (SEN). In 2018 waren er 380 actieve bedrijven waar kandidaten van Stroomopwaarts waren geplaatst. Met 123 ondernemers was er een financiële relatie, zoals loonkostensubsidie. Stroomopwaarts biedt kosteloos een QuickScan aan ondernemers aan die graag op een maatschappelijke wijze willen ondernemen, maar die binnen hun organisatie niet de mogelijkheden zien. Binnen de verschillende afdelingen van een organisatie wordt gekeken naar diverse (rest)taken die tot een nieuwe rol voor een medewerker kunnen leiden. Deze rollen worden dan ingevuld door kandidaten met een afstand tot de arbeidsmarkt en/of een beperking (de garantiebaan).

In 2018 voerde Stroomopwaarts 3.111 gesprekken met ondernemers, zowel met bekende als met nieuwe potentiële werkgevers. Dit leidde tot 995 aanvragen door de werkgevers, met als resultaat 722 plaatsingen. Begin 2019 moet duidelijk zijn in welke mate de 722 plaatsingen duurzaam zijn en hoeveel kandidaten uitgestroomd zijn naar werk. De cijfers die behaald zijn in 2018 zullen als 0-meting gebruikt worden.

Stroomopwaarts heeft de ambitie om uit te groeien tot dé partner voor ondernemers in de regio. Daarom wordt er veel waarde gehecht aan de mening van ondernemers over de geboden dienstverlening. In december 2018 liet Stroomopwaarts voor de units Werkleerbedrijf en Ontwikkeling en Uitstroom een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren. Dit onderzoek was een vervolg op de nulmeting voor de klanttevredenheid, die in 2016 is gehouden. De recente resultaten zijn vergeleken met de resultaten van destijds. Gemiddeld gaven de respondenten in 2018 een rapportcijfer 7,8 voor de dienstverlening van het Werkleerbedrijf en Ontwikkeling en Uitstroom. Dit was een aanzienlijke verbetering ten opzichte van de resultaten van 2016. Toen was het gemiddelde

cijfer een 7,3. De resultaten toonden aan dat de beide units op de goede weg zijn en dat de tevredenheid over de dienstverlening is toegenomen. Ook bood het onderzoek inzicht in de punten die verder verbeterd kunnen worden.

Social Return On Investment

Social Return On Investment (SROI) is een ander belangrijk instrument om ondernemers kennis te laten maken met de doelgroepen van Stroomopwaarts. Het biedt de doelgroepen de kans op (tijdelijk) betaald werk. In 2018 waren er 110 lopende en nieuw gestarte aanbestedingen, waarin een SROI-bijdrage was meegenomen. Dit leidde tot 248 plaatsingen, waarvan 72 fulltime en 119 parttime. Daarnaast konden 28 jongeren stagelopen en 29 jongeren een BBL⁶-traject starten. Het intensieve contact en de maatwerkafspraken met de bedrijven droegen bij aan dit resultaat.

⁶ BeroepsBegeleidendeLeerweg

Wat heeft het programma Werken gekost?

Programma 3, Werken	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Ontwikkeling</u>	-	-6.131	-6.131	500	-4.902	-4.402	561	-4.892	-4.331	61	10	71
- Arbeidsintegratie doelgroepen*	-	-6.131	-6.131	500	-4.902	-4.402	561	-4.892	-4.331	61	10	71
<u>Werkgeversbenadering</u>	4.383	-9.139	-4.756	4.145	-8.991	-4.846	3.434	-8.967	-5.533	-711	24	-687
- Detachering SW personeel	3.951	-7.295	-3.344	3.713	-6.703	-2.990	2.971	-6.797	-3.827	-742	-95	-837
- ID banen	432	-498	-66	432	-498	-66	464	-464	-	31	35	66
- Overige plaatsingen	-	-486	-486	-	-386	-386	-	-264	-264	-	122	122
- Werkgeversbenadering algemeen	-	-860	-860	-	-1.230	-1.230	-	-1.009	-1.009	-	222	222
- Loonkostensubsidie	-	-	-	-	-174	-174	-	-434	-434	-	-260	-260
<u>Werkplein</u>	-	-	-	-	-	-	-	-2	-2	-	-2	-2
- Werkplein	-	-	-	-	-	-	-	-2	-2	-	-2	-2
Totaal baten en lasten:	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867	-650	31	-619
Reservemutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867	-650	31	-619

* Dit budget wordt zowel voor Werk als Participeren ingezet, maar is om pragmatische redenen niet gesplitst.

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Programma Werken (nadeel € 619)				Baat of		
Omschrijving (bedragen x € 1.000)				Last	Baten	Lasten
Product Ontwikkeling (voordeel € 71)						
Vanwege de controle van de verantwoording van de subsidieaanvraag ESF 2015-2016 is extra informatie aangeleverd. Hierdoor is de subsidiebate hoger vastgesteld dan in de begroting is geraamd: € 29 voordeel. Daarnaast is er sprake van kleine afwijkingen op de baten en lasten.				B L	61	10

Product Werkgeversbenadering (nadeel € 687)

In 2018 zijn minder SW-medewerkers gedetacheerd dan de ambitie was. Dit kwam doordat de doorstroom nog moeizaam verliep. In de tweede bestuursrapportage 2018 werd al aangegeven dat de prestatiedoelstelling niet gehaald zou worden. Hierdoor bleven de opbrengsten achter met circa € 200. Daartegenover stond dat de contracten gedurende het jaar waar mogelijk zijn herzien en omhoog zijn bijgesteld. De toegevoegde waarde (TVW) steeg naar € 14.795 maar kwam niet op het gewenste niveau van circa € 16.000 per plaatsing. Dit nadeel werd (gedeeltelijk) gecompenseerd binnen het programma Werkleerbedrijf door het creëren van hogere toegevoegde waarde op andere werksoorten.	B	-657	
Het Lage Inkomensvoordeel was gebaseerd op in 2017 ingevoerde wetgeving. In 2018 werd de definitieve hoogte bekend. Er was sprake van een lagere bate van € 192. De verwachting is bijgesteld in een meerjarige begroting vanaf 2019.	B	-192	
Binnen Stroomopwaarts zijn er medewerkers gekwalificeerd om loonwaardemetingen te doen. Daardoor bleven de lasten voor externe inkoop beperkt.	L		261
In 2018 is er intensiever ingezet op het contact met ondernemers. Dat leidde in het tweede halfjaar van 2018 tot een stijging van het aantal plaatsingen. De bijbehorende loonkostensubsidie was gebaseerd op de loonwaardemeting. De uitgaven voor loonkostensubsidie werden volledig gedekt door de Rijksvergoeding die de gemeenten ontvingen. Deze leidde daarom tot een hogere bijdrage van de gemeenten aan Stroomopwaarts. Voor Stroomopwaarts was deze post daarom budgettair neutraal.	L	-291	
Overige afwijkingen (o.a. de afwikkeling van de claim onregelmatigheidsvergoedingen)	B L	138	98

Product Werkplein (nadeel € 2)			-2
---------------------------------------	--	--	----

Reservemutaties (geen afwijking)

Totaal Programma Werken		€ -650	€ 31
--------------------------------	--	---------------	-------------

3.4 Programma Participeren

Wat hebben we bereikt?

Ambitie 2018

De inspanningen van Stroomopwaarts zijn erop gericht om de groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt te activeren, zodat zoveel mogelijk mensen meedoen in de maatschappij. Er is een specifiek aanbod voor statushouders.

Realisatie

In 2018 was ruim 65% van de kandidaten niet binnen 6 maanden bemiddelbaar naar werk. Dit kwam door gezondheidsklachten, schulden, psychische problemen en zorgtaken. Stroomopwaarts slaagde erin om hen met participatietrajecten te activeren, zodat het mogelijk wordt dat zij op termijn betaald werk kunnen uitvoeren.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicator	Stand van zaken	Product	Voortgang
Aantal kandidaten uit klantgroep 4 op een participatietraject	≥700	715 kandidaten op een traject	Ontwikkeling klantgroep 4	
Stijging van uitstroom statushouders door duaal traject	25% (=94)	152 uitkeringen levensonderhoud statushouders zijn beëindigd	Lokale projecten	

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Participeren telt twee producten: Lokale projecten en Ontwikkeling Klantgroep 4. Hieronder wordt de voortgang toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december 2018 aangegeven. Aan het eind van het programma volgt een financieel overzicht.

3.4.1 Lokale projecten

In 2018 zijn lokale initiatieven ingezet om uitkeringsgerechtigden te ontwikkelen of te laten uitstromen. Zo waren in Schiedam de Kansenfabriek, de LETS Ruilwinkel en Biesieklette actief. In Maassluis waren er initiatieven als Kanduswel.nl (Keytoe), M-Works en Biesieklette. In Vlaardingen was Vlaardingen Werkt actief. Deze organisatie ging in 2018 echter failliet. Irado leverde in

Vlaardingen en Schiedam ook inzet om uitkeringsgerechtigden uit klantgroep 4 te ontwikkelen. Op de verschillende lokale initiatieven, werden kandidaten uit alle drie de gemeenten geplaatst.

3.4.2 Ontwikkeling Klantgroep 4

Stroomopwaarts richtte zich de eerste twee jaar vooral op de kandidaten met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. In 2018 lag de focus ook op klantgroep 4, kandidaten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt. Om doelgericht te werk te gaan, is gekozen voor de focusgroepenpak (alleenstaande ouders, 55-plussers en parttimers). Het aantal uitkeringsgerechtigden in klantgroep 4 daalde hierdoor van 4.660 naar 4.464. Veel kandidaten in klantgroep 4 zijn niet binnen 6 maanden bemiddelbaar naar werk. Dat komt door diverse problemen, zoals gezondheidsklachten en schulden, psychische problemen en zorgtaken. Voor

uitkeringsgerechtigden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt blijkt ‘de zachte hand’ (zonder te vervallen in pampieren) vaak effectiever. Maatwerk en aansluiten bij de persoonlijke interesse en intrinsieke motivatie zijn vaak de sleutel om deze groep weer in beweging te krijgen, richting vrijwilligerswerk of andere vormen van maatschappelijke participatie. Daarnaast spelen persoonlijke aandacht en een actieve benadering van kandidaten een belangrijke rol.

Laaggeletterden

In 2018 startte de pilot Taalwerktraject. Deze is opgezet in samenwerking met de bibliotheek Maassluis, Vlaardingen, Schiedam en Bisbee⁷, die hiervoor een taalprogramma ontwikkelde. Het taalwerktraject is ontwikkeld voor kandidaten met een taalachterstand⁸. Het doel hiervan was een taalontwikkelingsslag te maken door een combinatie van taallessen (in theorie en praktijk) en het aanleren van direct toepasbare werknemersvaardigheden. Een Taalwerktraject bestaat uit 4 dagdelen taallessen op de locaties van Stroomopwaarts. Een gecertificeerde taaldocent NT1/NT2⁹ verzorgt de lessen. Naast de taallessen werken de kandidaten 4 dagdelen bij Stroomopwaarts. In 2018 startten twee groepen van 30 deelnemers met een taalachterstand, waarvan de tweede groep nog doorloopt in 2019. De resultaten worden medio 2019 verwacht. Het taalwerktraject biedt uitkomst voor de doelgroep met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt door taalachterstand, maar met ontwikkelpotentieel.

Statushouders

De focus lag in 2018 op statushouders die instroomden vanaf 2015. De gemeenten Maassluis en Schiedam stelden extra middelen beschikbaar voor deze doelgroep. Door in 2018 intensief in te zetten op deze doelgroep, zijn er 152 uitkeringen levensonderhoud beëindigd en 189 statushouders uitgestroomd, waarvan 96 richting opleiding of betaald werk. Daarnaast kregen 54 statushouders gedeeltelijke inkomsten. Stroomopwaarts is vanaf januari 2019 gestopt met specifieke inkoop van trajecten voor statushouders. Voortaan wordt er gebruikgemaakt van reguliere voorzieningen. In 2019 evalueert

Stroomopwaarts de aanpak statushouders 2018. De evaluatie dient ter informatie voor de gemeenten over de inzet en resultaten van 2018 en de consequenties voor 2019

⁷ Uitzendbureau gespecialiseerd in onderwijspersoneel

⁸ Zowel autochtoon als allochtoon

⁹ Nederlands 1e taal/ Nederlands 2^e taal

Wat heeft het programma Participeren gekost?

Programma 4, Participeren	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Lokale projecten</u>	100	-697	-597	100	-697	-597	-	-442	-442	-100	255	155
- Activeren en trajecten doelgroepen	100	-697	-597	100	-697	-597	-	-442	-442	-100	255	155
<u>Ontwikkeling klantgroep 4</u>	-	-	-	130	-851	-721	154	-996	-841	24	-145	-120
Activering trajecten doelgroepen	-	-	-		-363	-363	-	-501	-501	-	-138	-138
Formulierenbrigade	-	-	-		-358	-358	-	-368	-368	-	-10	-10
Extra inzet statushouders	-	-	-	130	-130	-	154	-127	28	24	3	28
Totaal baten en lasten:	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283	-76	111	35
Reservemutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283	-76	111	35

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Programma Participatie (voordeel € 35)		Baat of	
Omschrijving (bedragen x € 1.000)		Last (B/L)	Baten Lasten
Product Lokale Projecten (voordeel € 155)			
Lokale initiatieven zijn trajecten voor de gehele doelgroep uit de regio. In de verantwoording is hierdoor niet meer een duidelijke scheiding aan te brengen. Er bestaat een verband tussen de lagere lasten op het product 'lokale projecten' en de overschrijding op het product 'ontwikkeling klantgroep 4'		L	255
In de begroting is in programma 4 een forfaitair bedrag opgenomen voor door Stroomopwaarts te ontvangen subsidies. In 2018 zijn diverse subsidieaanvragen ingediend. Drie ervan voor het Opleidingshuis zijn toegekend, waardoor € 40 is ontvangen. Dit komt bij de hogere afrekening ESF van € 29. Deze ontvangsten zijn in programma 5 en 3 verantwoord.		B	-100
Product Ontwikkeling Klantgroep 4 (nadeel € 120)			
Conform de doelstelling is intensief ingezet op klantgroep 4. Daarbij is een generieke aanpak (in bulken) toegepast, waardoor de omvang van deze groep afnam.		L	-138
Overige afwijkingen		B L	24 -7
Reservemutaties (geen afwijking)			
Totaal Programma Participatie			€ -76 € 111

3.5 Programma Werkleerbedrijf

Wat hebben we bereikt?

Ambitie 2018

Stroomopwaarts groeit van een productiebedrijf naar een Werkleerbedrijf waar mens- en arbeidsontwikkeling centraal staan. Deze beweging moet leiden tot een hogere toegevoegde waarde en hogere tevredenheid van werknemers met een arbeidsbeperking.

Realisatie

De prestatiedoelstelling 'doorstroom van SW-medewerkers door arbeidsontwikkeling naar meer rendabele werksoorten' is ruimschoots gehaald. Stroomopwaarts bereikte dit door fors te investeren in de opleiding van medewerkers, een cultuurtraject in te zetten en minder renderende productieafdelingen samen te voegen of te sluiten. De doorstroom van de bestaande SW-doelgroep stagneerde. Dit kwam door onvoldoende passende externe opdrachten en het achterblijven van de invulling van de taakstelling en de instroom van opstap- en garantiebanen. Hierdoor is de prestatiedoelstelling 'doorstroom van SW-medewerkers van een interne naar een externe werkplek' niet gehaald. De arbeidsontwikkeling en ontwikkeling van de productmarktcombinaties leidde tot een hogere toegevoegde waarde.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicator	Stand van zaken	Product	Voortgang
Doorstroom van SW-medewerkers door arbeidsontwikkeling naar meer rendabele werksoorten (0-meting in 2017)	≥30	140 SW-medewerkers zijn doorgestroomd	Werkleerbedrijf	
Doorstroom van SW-medewerkers van een interne naar een externe werkplek, zoals detachering of begeleid werken	≥30	Er zijn 8,8 fte SW-medewerkers doorgestroomd van een interne naar een externe werkplek.	Werkleerbedrijf	
De toegevoegde waarde per werknemer van het Werkleerbedrijf stijgt met 15% (norm: WOL: € 9.900,-)	15% (resp. €11.385,-)	De toegevoegde waarde voor WOL is € 13.348,-	Werkleerbedrijf	
De toegevoegde waarde per werknemer van het Werkleerbedrijf stijgt met 15% (norm: beschut: € 5.062,-)	15% (resp. €5.821,-)	De toegevoegde waarde voor beschut is € 5.970,-	Werkleerbedrijf	
De toegevoegde waarde m.b.t. de werkleertrajecten (taakstelling: €330.000,-).	€330.000,-	De omzet voor de werkleertrajecten is € 106.000,-	Werkleerbedrijf	
Direct bemiddelbaar naar (regulier) betaald werk na het volgen van een traject	≥60%	57% direct bemiddelbaar naar werk *registratie is nog niet op orde, conclusie discutabel.	Werkleerbedrijf	
De (afgeronde) interne trajecten binnen het WLB voor uitkeringsgerechtigden worden afgesloten met een certificaat	≥90%	Alle succesvol afgeronde trajecten worden afgesloten met een bewijs van deelname	Werkleerbedrijf	

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het programma Werkleerbedrijf bestaat uit één product: Werkleerbedrijf. Hieronder wordt de voortgang hiervan toegelicht. Daarbij is de stand van zaken per 31 december 2018 aangegeven. Aan het eind van het programma volgt een financieel overzicht.

3.5.1 Werkleerbedrijf

Doorstroom van in- naar extern

In 2018 zijn 8,8 fte SW-medewerkers doorgestroomd van een interne naar een externe werkplek bij een regulier werkgever. Het aantal externe werkplekken bleef achter bij de verwachting. Er waren onvoldoende passende externe opdrachten waarop de medewerkers geplaatst konden worden. Ook de instroom van garantiebannen bleef achter bij de verwachting. Daardoor stagneerde de doorstroom van de bestaande SW-doelgroep. In de acquisitiestrategie richt Stroomopwaarts zich nu op bedrijven waar een groep SW-medewerkers gedetacheerd kan worden. Met deze maatregel wordt de doelstelling detacheringen naar verwachting medio 2019 gerealiseerd. Een groep van circa 6 personen startte in ieder geval in 2018 al in de groenvoorziening bij een externe werkgever. Bovendien doet Stroomopwaarts mee aan een Europese aanbesteding, die mogelijk ook voor veel werkgelegenheid voor de doelgroep kan zorgen.

SW-medewerkers raken er inmiddels aan gewend te werken op andere locaties en afdelingen binnen Stroomopwaarts. Dit kwam mede door de in 2018 ingezette doorontwikkeling van het Werkleerbedrijf, met het daaraan gekoppelde cultuurprogramma gericht op mobiliteit. Hiermee is de drempel om extern te gaan werken aanzienlijk verlaagd.

Werkleertrajecten

De toegevoegde waarde voor de werkleertrajecten was € 224.000,- lager dan begroot. Voor de doelgroep uit de participatiewet was in de begroting rekening gehouden met 1.000 werkleertrajecten. Het aantal werkleertrajecten viel in de praktijk echter 669 trajecten lager uit dan begroot. Hierdoor ontstond binnen sommige werksoorten een hoge werkdruk. Er was namelijk vooraf rekening

gehouden met een bepaalde capaciteit aan medewerkers, waarop acquisitie op werk was gepleegd. Ook ontstond er een financieel risico wat betreft de toegevoegde waarde van deze werkleertrajecten. In de begroting was rekening gehouden met een extra omzet van € 330.000,-. Dat bedrag kon grotendeels niet gerealiseerd worden. Van de 97 in 2018 beëindigde trajecten in het Werkleerbedrijf was 57% bemiddelbaar naar werk. Hierbij sloot Stroomopwaarts aan bij de landelijke definitie ('...geschikt om werk te aanvaarden') en dit gedeelte oordeel werd gegeven door de werkconsulent, samen met de kandidaat en de werkgever.

Stroomopwaarts geeft bij het succesvol afronden van een traject een bewijs van deelname af. Dit document dient als bewijs om potentiële werkgevers te laten zien dat de kandidaat de nodige werknemersvaardigheden bezit. Daarnaast wordt er een vakcertificaat afgegeven bij trajecten richting Schoon en Groen. Aanvullend krijgen kandidaten de mogelijkheid om tijdens het interne werkleertraject cursussen te volgen. Ook hier wordt een certificaat voor afgegeven, bijvoorbeeld een VCA of heftruckdiploma. Stroomopwaarts streeft echter naar een hoger ambitieniveau, waarbij alle kandidaten op mbo-niveau worden gecertificeerd.

Beschut en WOL (werken op locatie)

De toegevoegde waarde voor WOL was € 13.348,- per medewerker. Bij de dienstenafdelingen was een omgekeerde tendens zichtbaar ten opzichte van de productieafdelingen. Er bleek meer werk beschikbaar te komen en door de doorontwikkeling konden de SW-medewerkers daar direct op worden ingezet. Door het verzilveren van deze kansen kon een stijging van de toegevoegde waarde worden gerealiseerd van € 1.963,- per medewerker. Dit was een stijging van 17% ten opzichte van de begroting 2018.

De toegevoegde waarde voor beschut werk was € 5.970,- per medewerker. Het beleid om eerlijke tarieven te bewerkstelligen voor de inzet van de medewerkers, leidde ertoe dat enkele slecht betalende klanten vertrokken en dat Stroomopwaarts van andere klanten zelf afscheid moest nemen. Voor deze klanten was niet altijd direct een alternatief aanwezig, wat invloed had op de

toegevoegde waarde. De komende jaren is er dus zeker nog ruimte voor groei van de omzet en toegevoegde waarde. In 2018 bleek er in de productieomgeving gedurende het eerste half jaar nog regelmatig sprake te zijn van minder werk. Dit kwam overeen met het landelijke beeld bij andere SW-organisaties. Veel eenvoudig repeterend werk is door opdrachtgevers geautomatiseerd of uitbesteed aan zogenoemde 'lage lonen-landen'. Die trend was ook duidelijk merkbaar bij de klanten van het Werkleerbedrijf. De tweede helft van het jaar zag Stroomopwaarts een lichte stijging van de hoeveelheid opdrachten. Dat is echter een jaarlijks terugkerend patroon (seizoensinvloeden). Ondanks het feit dat de beschikbare productiecapaciteit intern niet volledig is benut, steeg de toegevoegde waarde met € 149 per medewerker. Dit was een stijging van 3% ten opzichte van de begroting 2018.

SOW-route/interne garantiebanen/nieuw beschut

In 2018 doorliepen ruim dertig jongeren de SOW-route. Ondanks een intensieve samenwerking met de betrokken scholen lukte het niet deze jongeren vast te houden en te binden aan Stroomopwaarts. Het concept SOW-route vraagt van alle betrokken partijen een voortdurende aanpassing. Een enkeling kreeg een beschut dienstverband binnen het Werkleerbedrijf aangeboden. Naast de instroom vanuit de SOW-route naar beschut werk, was er ook sprake van zij-instromers met een indicatie van het UWV. Eind 2018 waren er 25 plaatsingen nieuw beschut gerealiseerd.

Wat heeft het programma Werkleerbedrijf gekost?

Programma 5, Werkleerbedrijf	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>Werkleerbedrijf</u>	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091	260	-86	174
- Beschut en WOL	5.866	-21.991	-16.125	6.104	-22.697	-16.592	6.722	-22.952	-16.230	618	-255	362
- Uitvoering re-integratie	1.447	-587	860	1.447	-587	860	1.223	-266	957	-224	321	98
- SOW-route beschut ontwikkeling*	563	-956	-392	257	-185	72	-	-237	-237	-257	-52	-309
- Werkleerbedrijf, algemeen	84	-1.044	-960	84	-1.224	-1.140	47	-1.266	-1.219	-37	-42	-79
- SOW-route intake en activering	-	-	-	-	-117	-117	-	-117	-117	-	-	-
- Geplaatst nieuw beschut	-	-	-	10	-357	-347	171	-416	-245	161	-58	102
Totaal baten en lasten:	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091	260	-86	174
Reservemutaties	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Geraamd resultaat:	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091	260	-86	174

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Programma Werkleerbedrijf (voordeel €174)		Baat of	
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Last (B/L)	Baten	Lasten
Product Werkleerbedrijf (voordeel €174)			
Beschut en WOL (voordeel € 362)			
In 2018 stroomde er een grotere groep uit door ontslag arbeidsongeschiktheid via het UWV. Stroomopwaarts betaalt aan deze groep een transitievergoeding, die het UWV terugbetaalt. Dit is een jaarlijks terugkomende situatie, echter hierin is Stroomopwaarts afhankelijk van het UWV.	B L	172	-261
Met name vanwege de doorontwikkeling is er meer capaciteit ingezet om de doelgroep te begeleiden. Deze capaciteit is gerealiseerd door verplaatsing van medewerkers binnen het programma	L		-83
In 2018 is de beweging ingezet om de SW-doelgroep te ontwikkelen naar een andere productmarktcombinatie (PMC). De bedrijfsprocessen zijn efficiënter ingericht en er wordt gewerkt tegen betere prijzen. Dit leidde tot een hogere toegevoegde waarde. Deze toegevoegde waarde is gerealiseerd met de bredere doelgroep uit de participatiewet.	B	592	
Het Lage Inkomensvoordeel is gebaseerd op in 2017 ingevoerde wetgeving. In 2018 is de definitieve hoogte bekend geworden. Er is sprake van een lagere bate van € 304. De bijgestelde verwachting is meerjarig in de	B	-265	

begroting verwerkt met ingang van 2019.			
De voorziening dubieuze debiteuren wordt periodiek gebaseerd op de mate van incasseerbaarheid van de lopende vorderingen. Lopende vorderingen bij de deelnemende gemeenten worden hierin niet meegenomen.	B	36	
Voor specifieke projecten zijn er subsidies ontvangen, deze extra opbrengsten waren geraamd in programma 4.	B	83	
Overige afwijkingen	L		89
Uitvoering re-integratie (voordeel € 98)			
Deelnemers aan werkleertrajecten blijven gemiddeld langer in een traject. Er was echter minder begeleiding nodig, omdat er minder deelnemers werden aangemeld. De capaciteit is ingezet op andere producten binnen het Werkleerbedrijf.	L		321
De toegevoegde waarde was lager, omdat er minder deelnemers werden geplaatst en er een langer traject nodig was om de arbeidspotentie te ontwikkelen.	B	-224	
SOW-route beschut ontwikkeling (nadeel € 309)			
In 2018 doorliepen kandidaten alleen het eerste jaar van de SOW-route, terwijl in de begroting ook rekening was gehouden met 21 garantiebannen voor kandidaten die het tweede jaar van de route volgden. In 2018 zijn deze interne garantiebannen ingezet voor 27+. Vanuit deze groep is een groter aantal kandidaten geplaatst op een beschutte werkplek. De lagere bate aan loonkostensubsidie (€ 257) werd gecompenseerd door een hogere bate loonkostensubsidie voor de beschutte werkplekken bij 'Geplaatst nieuw beschut' (€ 260).	B	-257	
De lasten bestaan uit salariskosten en begeleiding van de nieuwe doelgroep (zie 'Nieuw Beschut')	L		-52
Werkleerbedrijf Algemeen (nadeel €79)			
Overige afwijkingen	B L	-37	-42
Geplaatst Nieuw Beschut (voordeel € 102)			
In 2018 zijn er vanuit de SOW-route mensen geplaatst op een beschutte plek. Er stroomden met name mensen met een indicatie van het UWV in, die direct geplaatst zijn. Deze groep werkte mee in de productmarktcombinaties binnen het Werkleerbedrijf, de toegevoegde waarde is het afgelopen jaar gestegen. Met deze extra instroom werd de taakstelling vanuit het Rijk echter niet overschreden. De loonkostensubsidie werd bij de gemeenten bekostigd uit de BUIG-middelen.	B	161	
De huidige medewerkers hadden in 2018 een dienstbetrekking via een payrollconstructie. Er was in 2018 sprake van een overschrijding van de payrolllasten, omdat er een grotere groep nieuw beschut is geplaatst. In de verantwoording is er sprake van verschuiving tussen de verschillende trajecten binnen het Werkleerbedrijf.	L		-58
Totaal Programma Werkleerbedrijf		€ 260	€ -86

3.6 Algemene dekkingsmiddelen

Dekkingsmiddelen	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Bijdrage algemene dienstverlening	23.751	-	23.751	24.692	-	24.692	24.692	-	24.692	-0	-	-0
Bijdrage Werkleerbedrijf	16.617	-	16.617	16.617	-	16.617	16.617	-	16.617	-0	-	-0
Bijdrage inkomensvoorziening	82.732	-	82.732	83.485	-	83.485	84.772	-	84.772	1.287	-	1.287
Bijdrage armoedeveroorziening	4.222	-	4.222	6.915	-	6.915	6.742	-	6.742	-172	-	-172
Bijdrage overhead	8.536	-	8.536	8.702	-	8.702	8.702	-	8.702	0	-	0
Overige dekkingsmiddelen							42	-4	38	42	-4	38
Totaal baten en lasten:	135.857	-	135.857	140.410	-	140.410	141.567	-4	141.563	1.156	-4	1.153
Reservemutaties	-	-2.754	-2.754	-	-4.012	-4.012	-	-4.012	-4.012	-	0	0
Geraamd resultaat:	135.857	-2.754	133.103	140.410	-4.012	136.398	141.567	-4.016	137.551	1.156	-4	1.153

Het overzicht van dekkingsmiddelen laat voornamelijk de bijdragen van de gemeenten zien. De lasten voor Inkomensvoorziening en Armoedeveroorziening worden per vier maanden afgerekend met de gemeente op basis van realisatie. De hogere dekkingsbijdrage geeft die afrekening van de overschrijding respectievelijk lagere lasten op de producten Inkomens- en Armoedeveroorziening weer. In de Bijdrage algemene dienstverlening is de budgetoverdracht van €250 aan Maassluis verwerkt voor de verbouwing van het Werkplein.

De post overige dekkingsmiddelen bestaat uit ontvangen rente.

3.7 Overige onderwerpen: Overhead, Onvoorzien, Vennootschapsbelasting en Taakstelling

Als gevolg van de gewijzigde BBV-voorschriften dienen de overhead, vennootschapsbelasting en de post onvoorzien apart te worden opgenomen. Bij Stroomopwaarts is bij de opstelling van deze jaarstukken nog geen vennootschapsbelasting aan de orde. Gezien het verplichtende karakter is deze post wel opgenomen.

Wat hebben de Overhead, Onvoorzien, Vennootschapsbelasting en Taakstelling gekost?

Overige onderwerpen	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018			Toe te lichten verschillen		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
- Overhead	522	-9.058	-8.536	542	-11.213	-10.670	803	-11.523	-10.720	261	-310	-49
- Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-	-	-	0	0
- Onvoorzien	-	-200	-200	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Taakstelling	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal baten en lasten:	522	-9.258	-8.736	542	-11.213	-10.670	803	-11.523	-10.720	261	-310	-49
Reservemutaties	-	-	-	650	-	650	666	-	666	16	-	16
Geraamd resultaat:	522	-9.258	-8.736	1.192	-11.213	-10.020	1.469	-11.523	-10.054	276	-310	-34

Analyse afwijkingen begroting na wijziging en realisatie

Overhead, Onvoorzien, Vennootschapsbelasting en Taakstelling (nadeel € 34)				Baat of		
Omschrijving (bedragen x € 1.000)				Last (B/L)	Baten	Lasten
Overhead (nadeel € 34)						
Intern en extern gedetacheerd ambtelijk personeel leverde een voordeel op. Daartegenover stonden lasten van ambtelijk personeel dat toegevoegd werd aan Bedrijfsvoering vanwege boventalligheid of het een terugkeergarantie die nog niet gerealiseerd is. Ook lasten voor voormalig ambtelijk personeel veroorzaakten een nadeel.				B L	206	-201
Het uitblijven van een structurele daling in het aantal telefoontjes, zorgde ervoor dat de voorziene lastendaling voor het Klant Contact Centrum uitbleef.				L		-69
Door de continue hoge instroom aan bezwaarschriften, ontstond een achterstand in de behandeling ervan. Daardoor konden de bezwaren niet tijdig worden afgehandeld. Gevolg hiervan was een toename van het aantal ingebrekestellingen. Deze hadden een nadelige invloed op de lasten.				L		-58
Vanaf het tweede kwartaal 2018 was de afhandelcapaciteit structureel verhoogd. Daarnaast werd incidenteel extra capaciteit ingezet op het inlopen van de ontstane achterstand, waardoor deze versneld kon worden weggewerkt.						

Overige afwijkingen	B L	55	34
De projecten voor ICT en Vakmanschap liepen om uiteenlopende redenen vertraging op (zie uitgebreide toelichting in de tekst Paragraaf Bedrijfsvoering)	L		-16
Reservemutaties (nadeel € 86)			
Tegenover de last voor ICT- en vakmanschapprojecten stond een bate vanuit de Reserve Transitie Stroomopwaarts.	B	16	
De hogere last leidde tot een hogere bate vanuit die reserve.			
Totaal Overhead, Onvoorzien, Vennootschapsbelasting en Taakstelling		€ 276	€ -310

In de paragrafen Weerstandsvermogen en risicobeheersing, Bedrijfsvoering en Taakstellingen en stelposten worden bovenstaande onderwerpen nader toegelicht.

4 Paragrafen

De begroting en de jaarstukken bestaan uit programma's en paragrafen. De programma's betreffen het beleid en de uitvoering van dit programma. Paragrafen zijn dwarsdoorsneden van de begroting over bepaalde organisatiebrede onderwerpen als bedrijfsvoering en financiering. Deze zijn bedoeld om onderwerpen die verspreid in de begroting staan, als een geheel weer te geven. Hierbij gaat het vooral om de aspecten met een belang voor de realisatie van de beleidsvoornemens of financieel belang. In de financiële verordening Stroomopwaarts MVS is aangegeven dat de volgende paragrafen in ieder geval moeten worden opgenomen:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering.

De paragraaf Taakstellingen en stelposten is daar aan toegevoegd.

4.1 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt een overzicht gegeven voor de belangrijkste risico's voor het primaire proces van Stroomopwaarts. Per risico worden de beheersmaatregelen benoemd. Daarnaast worden beheersmaatregelen

toegepast waardoor - zo is het streven - de impactscore van risico's lager wordt. Vervolgens wordt het weerstandsvermogen van Stroomopwaarts behandeld in relatie tot de genoemde risico's. Tenslotte volgt een korte samenvatting van de financiële positie.

Risico's van materieel belang

In onderstaande tabel zijn de risico's geïnventariseerd en benoemd. De risico's zijn beoordeeld aan de hand van een risicotabel. Daarbij is een score 1 t/m 5 toegekend voor de kans dat een risico zich voordoet en een score van 1 t/m 5 voor de impact van het risico. Het totaal aan risico's wordt gecalculeerd op € 1,2 miljoen voor de algemene dienstverlening en € 1,1 miljoen voor de individuele dienstverlening. In de tabel zijn de totaalbedragen gesplitst naar de gemeenten.

Risicomanagement

Een belangrijk punt is het risicobewustzijn in de organisatie van Stroomopwaarts. Het managen van risico's is een integrale verantwoordelijkheid van het management. Om de vinger goed aan de pols te houden, zullen de benoemde risico's onderdeel uitmaken van de interne en externe rapportages. Zo wordt verzekerd dat er continu aandacht voor is. Ook wordt het mogelijk om het tijdig te melden wanneer zich risico's voordoen, zodat er bijgestuurd kan worden.

Risico's bij Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Tabel Financieel risico Begroting 2019 (Bedrag x €1.000)

Risico	Kans	Impact	Score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Bedrag
A. Algemene dienstverlening						
Beschikbare capaciteit doelgroep uitkeringsgerechtigden productie-afspraken assessment	4	2,5	10	Toegevoegde waarde van de kandidaten tijdens het assessment staat onder druk door lagere aantallen en beperktere inzetbaarheid	• Efficiënte aanpak nieuwe instroom • Capaciteitsplanning assessment • Bulkaanpak zittend bestand	€ 72
Realiseren van de toegevoegde waarde die gebaseerd is op de loonwaarde	2	1,5	3	In de begroting wordt uitgegaan van een gemiddelde loonwaarde. Realisatie hangt af van niveau van de instroom, afspraken met klanten en beschikbaarheid van werk en diensten	• Intensieve werkgeversbenadering • Tijdige loonwaardemeting • Begeleiding • Ontwikkelen PMC's die aansluiten op ontwikkeling doelgroep en arbeidsmarkt	€ 800
Subsidies o.a. ESF, LIV en transitievergoeding	3	1	3	Stroomopwaarts streeft ernaar optimaal gebruik te maken van subsidie opbrengsten die aansluiten bij de activiteiten en producten. Er is sprake van LIV voor de WSW medewerkers met een laag inkomen en anderzijds ESF voor de inzet op re-integratie activiteiten.	• Borgen van de subsidie administratie tegen de gestelde kwaliteit eisen • Vooraf toetsen inrichting subsidie administratie • Vooraf toetsen inrichting subsidie administratie • Periodiek monitoren de realisatie • Vooraf BC opstellen bij de aanvragen van subsidies • Actief zoeken naar relevante subsidies	€ 187
Harmonisatie beleid en uitvoering,	3	1	3	Stroomopwaarts heeft de opgave om efficiënter en effectiever te gaan werken, om binnen een periode van 5 jaar de negatieve reserve in te lopen. Deze opgave wordt ingevuld door harmonisatie van beleid en uitvoering.	• Beleid deelnemende gemeenten van samenwerking naar samengaan • Regie op beleidsontwikkeling • Strategische Personeelsplanning • Kwaliteit personeel verhogen • Professionele wijze nakomen afspraken: borgen kwaliteit en kwantiteit	€ 50
Tijdig optimaliseren en vernieuwen systemen	3	1	3	Stroomopwaarts heeft de opgave om efficiënter en effectiever te gaan werken, om binnen een periode van 5 jaar de negatieve reserve in te lopen. Deze opgave wordt ingevuld door harmonisatie van beleid, uitvoering, processen en systemen. In 2019 vindt implementatie DMS en BI-tool plaats	• Opstellen ontwikkelagenda van Stroomopwaarts en hosting bedrijfsvoering • Optimale inrichting Procesmanagement • Optimale inrichting Informatiemanagement • Voldoende middelen (tijd en geld) voor de ontwikkelopgave bij hosting bedrijfsvoering	€ 50
TOTAAL						€ 1.159
<i>Algemene dienstverlening</i>						<i>(M 184, V 450, S 525)</i>

Risico	Kans	Impact	Score	Toelichting	Beheersingsmaatregelen	Bedrag
B. Individuele dienstverlening						
Inkomensvoorziening		nvt		De prognose van het aantal uitkeringsgerechtigden is gebaseerd op de taakstelling van de gemeenten. De uitgaven zijn gebaseerd op p x q (prijs x aantal). In 2018 is het aantal uitkeringsgerechtigden gedaald. De gemiddelde prijs (uitkeringslast) ligt boven de ambitie. Dit betreft een incidenteel risico. In de kaderbrief 2020 is rekening gehouden met een hogere gemiddelde uitkeringsprijs die zich verhoudt tot de landelijk gemiddelde prijs	• Actieve werkgeversbenadering voor het creëren en/ of faciliteren van nieuwe plaatsingen • Vernieuwende / innovatieve training voor ontwikkeling groep • Handhaving / maatregelen • Preventie aan de Poort • Aanpak Zo snel mogelijk naar (eenvoudig) Werk • Sluitende aanpak, in samenwerking met onderwijs • Aanpak statushouders gericht op werk • Inzet voorliggende voorzieningen • Flexibiliteit in bemiddeling werk (parttime inkomsten die verrekend worden met de uitkering) • Werkleertrajecten	€ 1.000
Armoedeverzoening		nvt		Omdat het een openeinde regeling betreft is sprake van een financieel risico. Met name op de onderdelen bewindvoering en maatschappelijke participatie kinderen.	• Monitoren huidige gebruik voorzieningen • Aanpassen voorzieningen niveau 2020 op basis van in ontwikkeling zijnde beleidsplan	€ 100
TOTAAL						€ 1.100
<i>Individuele dienstverlening</i>						<i>(M 175, V 427, S 498)</i>

Weerstandsvormogen

Het financieel weerstandsvormogen van Stroomopwaarts is het vormogen om niet-structurele financiële risico's op te vangen, zonder dat de uitvoering van de taken in het gedrang komt. Het weerstandsvormogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit en de bekende risico's. Dit zijn risico's waarvoor niet afdoende stuur- en beheersmaatregelen kunnen worden getroffen of waarvoor geen voorzieningen bestaan. In de begroting is als beheersmaatregel ruimte opgenomen voor onvoorziene ontwikkelingen.

Als zich risico's voordoen, kan dit gevolgen hebben voor de financiën van Stroomopwaarts wanneer de post 'onvoorziën' al is benut. Er zijn (nog) geen reserves opgebouwd om de kosten voor risico's te dekken. Naast de post 'onvoorziën', is er geen weerstandsvormogen beschikbaar.

Voor het risico op dubieuze handels- en inkomensdebiteuren is een voorziening opgenomen. In de voorziening voor inkomensdebiteuren is een storting en een realisatie geraamd. Voor de handelsdebiteuren wordt de hoogte van de betreffende voorziening geraamd op basis van de uitkomsten van het incassobeleid.

Door aanloopkosten in 2015 is een negatieve reserve ontstaan. In de komende jaren wordt de reserve geleidelijk aangevuld, totdat in 2020 een positieve reservepositie ontstaat.

De stand en het verloop van de algemene reserve zijn als volgt begroot:

Stand en verloop algemene reserve (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021	2022
Stand per 1 januari	-7.635	-4.881	-1.131	2.586	2.586
Gerealiseerd resultaat 2017	-1.258				
Toevoeging	4.012	3.749	3.717	0	0
Stand per 31 december	-4.881	-1.131	2586	2.586	2.586

Stroomopwaarts stelt alles in het werk om te voorkomen dat zich risico's voordoen. De organisatie focust op beheersmaatregelen en zoekt naar oplossingen binnen de eigen begroting. Pas in laatste instantie wordt er een financieel beroep op de deelnemende gemeenten gedaan. Resultaten buiten de genoemde reservemutaties worden tot en met 2020 afgerekend met de deelnemende gemeenten. In 2019 wordt de nota reserve en voorzieningen opgesteld.

Financiële positie en kengetallen

Het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) schrijft voor dat een aantal kengetallen wordt gepresenteerd in de jaarstukken. Deze kengetallen geven, samen met de duiding die eraan gegeven wordt, inzicht in de financiële positie.

De kengetallen zijn niet bij uitstek geschikt om Stroomopwaarts als opstartende gemeenschappelijke regeling mee te beoordelen. Ze zeggen meer over een organisatie met een historie van bezittingen en schulden. Hiervan is bij Stroomopwaarts nog geen sprake. Dit betekent dat scores grillig kunnen verlopen en met enige voorzichtigheid beschouwd moeten worden.

Financiële kengetallen jaarrekening

Kengetal	Rekening 2017	begroting 2018	Rekening 2018
Netto schuldquote	4,94%	3,18%	2,96%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	4,94%	3,18%	2,96%
Solvabiliteitsratio	-46,16%	-23,78%	-32,75%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	0,20%	1,81%	0,90%
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

Het feit dat Stroomopwaarts bij de start begon met een negatief eigen vermogen, betekende dat in de eerste jaren geleend moest worden om in het verwachte exploitatietekort te voorzien (zie ook de paragraaf financiering). Daarnaast is de balans erg kort, omdat er nauwelijks bezittingen zijn. Dit verklaart het hoge en negatieve percentage van de solvabiliteitsratio. Dit negatieve percentage is logisch omdat er eerst sprake was van een tekort en met ingang van 2018 van een overschot op de begroting.

De financiële positie is eind 2018 verbeterd ten opzichte van eind 2017. Er zijn weinig bezittingen, er is een negatief eigen vermogen en er is sprake van korte schulden. In vergelijking met de begroting lijkt met name de solvabiliteit slechter. Bij het opstellen van de jaarstukken was de notitie 'structurele en incidentele baten en lasten' van de Commissie BBV leidend. In de begroting zijn meerjarige maatwerk- en financieringsafspraken en subsidiebatens niet als incidenteel aangemerkt.

De gemeenten committeerden zich aan de continuïteit van Stroomopwaarts en dienen als vangnet.

4.2 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen' is kort, omdat er slechts op beperkte schaal sprake is van vaste activa.

De vaste activa zijn opgenomen en toegelicht op de balans. Daarnaast zijn de afschrijvingslasten in de jaarrekening verwerkt. Het afschrijvingsbeleid is vastgelegd in bijlage 1 bij artikel 9 van de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015.

4.3 Paragraaf Financiering

De paragraaf 'Financiering' bevat de verantwoording van activiteiten die vanwege de financiering- of treasuryfunctie zijn uitgevoerd. Dit is het geheel van activiteiten dat zich richt op het sturen en beheersen, het verantwoorden over en

het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, geldstromen, posities en de hieraan verbonden risico's.

Samengevat

In 2018 voerde de treasury in totaal vijf geldmarkttransacties uit. Het betrof in alle gevallen korte leningen. In totaal is er in 2018 voor € 68,1 miljoen afgelost en voor € 66,8 miljoen aangetrokken voor de financiering van Stroomopwaarts. De rente was gemiddeld genomen negatief, waardoor er ongeveer € 42.000 aan rentebaten ontvangen zijn op de financiering. Bij het uitoefenen van de treasuryfunctie bleef Stroomopwaarts binnen de wettelijke kaders van renterisico en kasgeldlimiet.

Ontwikkelingen en rentevisie

De rente was in 2018 historisch laag. Voor kort geld was deze zelfs negatief. Tarieven fluctueerden tussen de 0,32 en -0,38% voor de kasgeldleningen. Dit leidde tot een klein positief resultaat, zoals eerder gemeld.

Liquiditeitsrisico

Door de geldstromen bij te houden en te werken met prognoses, is er in 2018 tijdig voorzien in de liquiditeitsbehoefte van Stroomopwaarts. De liquiditeitsprognose op maandbasis wordt aan de daadwerkelijke geldstromen getoetst. De meerjarige liquiditeitenplanning vormt de basis voor de begroting.

Renterisico en kasgeldlimiet

De Renterisiconorm bepaalt hoeveel Stroomopwaarts maximaal in een jaar aan aflossingen op langlopende leningen mag hebben. Deze norm is gesteld op 20%

van de begrotingsomvang. Er zijn in 2018 geen langlopende leningen aangegaan of afgelost.

De kasgeldnorm bepaalt hoeveel kasgeld (dat is kort geleend geld) Stroomopwaarts gemiddeld mag hebben geleend in een kwartaal, zoals vastgelegd in de wet. De norm is 8,2% van het begrotingstotaal. In onderstaand schema zijn de normen opgenomen.

Limiet	Doellimiet	Bijzonderheden	Norm in % van begrotingstotaal	Bedrag in € miljoen
Kasgeld limiet	Maximalisering financiering met kortlopende leningen (tot één jaar)	Overschrijding is toegestaan (maximaal twee achtereenvolgende kwartalen)	8,2%	11,9
Renterisico norm	Beheersing renterisico bij (her)financieringen (vanaf één jaar) door spreiding van de financieringsmomenten	Geen	20,0%	29,7

Stroomopwaarts is binnen deze wettelijke kaders gebleven, zoals blijkt uit onderstaande tabel:

Overzicht kasgeldlimiet in 2018 (bedragen x€1.000) per kwartaal				
Kwartaal:	1	2	3	4
Bedrag kasgeldlimiet	11.900	11.900	11.900	11.900
Gebruik kasgeldlimiet	11.700	11.700	11.700	10.000
Ruimte onder- of overschrijding (-) kasgeldlimiet	200	200	200	1.900

4.4 Paragraaf bedrijfsvoering

Ambitie 2018

Onze mensen zijn deskundig, gemotiveerd, enthousiast en dragen dit uit aan opdrachtgevers, ondernemers en inwoners. De kwaliteit van onze dienstverlening is hoog en de manier waarop wij werken spreekt inwoners, opdrachtgevers, partners en het bedrijfsleven aan. De bedrijfsvoering is gericht op de ambities van Stroomopwaarts en wij beschikken over alle faciliteiten om onze opdracht goed te kunnen uitvoeren. Het opdrachtgever- opdrachtnemerschap tussen Stroomopwaarts en hosting bedrijfsvoering is geprofessionaliseerd en uitgekristalliseerd.

De prestatiedoelstelling van 'het medewerkerstevredenheidsonderzoek' is met 0,1% niet gehaald. Dit kwam door de lage score op arbeidsomstandigheden op één locatie. Daarentegen werd de prestatiedoelstelling 'in iedere juridische procedure geldt dat maximaal 10% gegrond wordt verklaard' ruimschoots gehaald. De prestatiedoelstelling 'klanttevredenheidsonderzoek' is niet gehaald. Het totaalpercentage ziekteverzuim van het SW-personeel kwam hoger uit dan de gestelde prestatiedoelstelling, maar lag in lijn met recente benchmarkgegevens (=13,3%). De prestatiedoelstellingen 'ziekteverzuim van het ambtelijk personeel' en 'ondernemers en/of inwoners kennen Stroomopwaarts en waarderen het bedrijf positief' zijn niet gehaald. Wel is er voor de ambtenaren binnen Stroomopwaarts een strategisch opleidingsplan (ontwikkelplan) gemaakt.

In onderstaande tabel zijn de beoogde prestatiedoelstellingen van het programma opgenomen en de mate waarin de doelstellingen zijn bereikt.

Prestatie	Indicatie	Stand van zaken	Bereikt niveau
Ziekteverzuim van het SW-personeel daalt naar of onder de benchmark (SCBM 2015)	<12,5%	13,94%	
Ziekteverzuim van het ambtelijk personeel ligt maximaal op het landelijk gemiddelde	<5,5%	8,90%	
Medewerkerstevredenheid ligt op of boven de landelijke benchmark	>7,2	Ambtelijk personeel 7,1 (2018) SW-personeel 6,9 (2016)	
In iedere juridische procedure (bezwaar, beroep, hoger beroep), geldt dat maximaal 10% gegrond wordt verklaard	≤10%	5,9% wordt gegrond verklaard	
Klanttevredenheid	>7,2	6,8	
Ondernemers en/of inwoners kennen Stroomopwaarts en waarderen ons positief. Zowel het ambtelijk als het SW-personeel heeft een ontwikkelplan	≥60%	Zie toelichting	

Communicatie

Stroomopwaarts gaf in 2018 opdracht voor het vernieuwen van de website (www.stroomopwaarts.nl). De twee hoofddoelstellingen zijn dat de website

klantvriendelijker wordt er dat deze meer ondernemers aanspreekt. Om de website optimaal te laten werken, is een eigen CMS-systeem voor Stroomopwaarts wenselijk. In het eerste kwartaal 2019 moet duidelijk zijn of een

eigen CMS-systeem een optie is en wanneer de nieuwe website de lucht in kan. Er is voor gekozen om in januari 2019 de bestaande website waar mogelijk aan te passen en overzichtelijker te maken, zodat de klantvriendelijkheid wordt vergroot.

In 2018 waren er themabijeenkomsten en werkbezoeken, waar de gemeenteraden van de MVS-gemeenten werden meegenomen in de werkwijze van Stroomopwaarts. Ook was er veel aandacht voor communicatie richting inwoners en werkgevers. Het Sociaal Economisch Netwerk (SEN) werd opgericht en er was veel communicatie rond de MVO-trofee. Het communicatiemateriaal voor het Werkgeversservicepunt werd geactualiseerd en er werd actief en effectief ingezet op social media. De cliëntenraden leverden input voor de nieuwsbrief en de vragenlijst van het klanttevredenheidsonderzoek.

Klant- en medewerkerstevredenheid

In het derde kwartaal 2018 voerde onderzoeksbureau BMC een Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit onder inwoners die inkomensondersteuning ontvangen via Stroomopwaarts. Er kwamen 288 formulieren retour van de 1.200 die er verstuurd waren. Dit was een respons van 24%. Door de gekozen standaardonderzoeksmethodiek zijn de uitkomsten te vergelijken met soortgelijke organisaties. De respondenten gaven Stroomopwaarts een 6,8. Dat cijfer lag iets lager dan het landelijk gemiddelde van 7,3 voor vergelijkbare organisaties. Naast de inwoners die gebruikmaken van inkomensondersteuning, heeft Stroomopwaarts nog 3 groepen klanten: MVS-gemeenten, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Met het Kenniscentrum MVS wordt bekeken hoe een KTO voor hen kan worden georganiseerd.

In mei/juni 2018 vond het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) onder het ambtelijk personeel plaats. 203 van de 350 medewerkers reageerden (= 58%) De gemiddelde score bedroeg een 7,1.

In vergelijking met andere non-profitorganisaties weken de resultaten van Stroomopwaarts in grote lijnen niet veel af. De functie werd met een 7,7 het hoogst gewaardeerd, gevolgd door het thema 'leidinggevende' met een 7,5. Ook de overige thema's scoorden een ruime voldoende. Op hoofdlijnen was er geen

enkele negatieve uitschieter. De arbeidsomstandigheden scoorden met een 6,7 het minst goed. Het onderdeel klimaatbeheersing beïnvloedde in grote mate de lage waardering voor de arbeidsomstandigheden. Het ging hier met name om de locatie Broersvest. Daarnaast gaven medewerkers aan dat er veel ARBO gerelateerde zaken nog niet op orde waren. In het algemeen bleken de thema's die bij het MTO van Stroomopwaarts speelden ook bij andere MTO's naar voren te komen. In september werd een nadere analyse uitgevoerd, waarin ook de antwoorden op de open vragen (als duiding van de cijfers) aan bod kwamen. Er kwamen actiepunten uit naar voeren, die met de teams besproken zijn. Deze zullen worden opgepakt. Tussen de MTO's door worden de tevredenheid en veiligheid van de medewerkers (zowel SW als ambtelijk) geborgd door voortgangsgesprekken en contactmomenten met de leidinggevende, vertrouwenspersonen, P & O en maatschappelijk werk.

HR-beleid

Voor de ambtenaren binnen Stroomopwaarts is een strategisch opleidingsplan gemaakt, waarin de kaders van het programma Vakmanschap zijn vastgesteld. Het programma Vakmanschap heeft tot doel de professionaliteit van medewerkers een boost te geven. Het programma bevat elementen (kennis, competenties en vaardigheden) die binnen de hele organisatie en functieoverstijgend inzetbaar zijn, zoals communicatie, vaardigheden en wetkennis. Medewerkers krijgen permanente scholing om het gewenste kennisniveau op peil te houden en de kwaliteit te waarborgen.

Om een veilige werkplek te borgen, zijn diversen activiteiten ondernomen. Er zijn interventieteams opgericht, geactiveerd en getraind. De 'belverbodprocedure' bij agressie over de telefoon is geformaliseerd en er zijn BHV-trainingen gestart. In 2019 start er een traject voor algemene agressietraining voor alle medewerkers met klantencontact.

Eind 2018 is gestart met strategische personeelsplanning (SPP). SPP verbindt toekomstige marktontwikkelingen met de huidige personeelsbezetting. Daardoor ontstaat er vanaf begin 2019 een beter inzicht in de benodigde extra sturing aan opleiding en mobiliteit van het personeel. Hierdoor wordt het mogelijk de kwaliteit van de medewerkers te verhogen. In 2018 zijn alle functies definitief gewaardeerd volgens het FUWA-proces (functiebeschrijvingen en -waarderingen).

Huisvesting

Vanwege het nieuwe Werkplein is er gestart met het verhuizen van bepaalde afdelingen uit het Werkleerbedrijf in Vlaardingen. Stroomopwaarts maakte naar de gemeente Maassluis (als hostende partij) een budget van € 250.000,- over voor de inrichting/verbouwing van het Werkplein. De daadwerkelijke start liet echter op zich wachten. De gemeente Maassluis huurde op eigen kosten een expert in om de mogelijkheden te onderzoeken. Uit dit onderzoek bleek dat de sprinklerinstallatie en de luchtbehandeling van de locatie niet goed werkten. Deze bevindingen werden meegenomen in het totale plan, al valt de financiering hiervan niet onder de verbouwing van het Werkplein. Verder was er contact met de Brandweer, die meekeek vanwege de brandveiligheid. Na de verbouwing kan gestart worden met de ontwikkeling van het Werkplein. Stroomopwaarts stelde een visie op huisvesting op en besprak deze met de gemeenten.

Kwaliteit

Op 15 mei 2018 stelde het MT van Stroomopwaarts het kwaliteitsplan 2018 – 2020 vast. In het plan zijn kwaliteitsindicatoren benoemd die in samenhang een representatief beeld geven van de waargenomen kwaliteit in Stroomopwaarts. De kwaliteitsindicatoren vormen de kapstok van de kwaliteitsagenda van Stroomopwaarts. In september is de interne kwaliteitsmonitor uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de key performance indicators (KPI's) van de verschillende programma's. Bedrijfsvoering ziet toe op de kwaliteit, onder andere met de kwaliteitsmonitor. De verschillende units zijn verantwoordelijk voor de inhoudelijke invulling. De eerste monitor geeft aan dat op het gebied van vakmanschap de basiskennis verhoogd moet worden bij de uitvoering.

In 2018 waren er 1.159 inkomende bezwaren en 211 gevallen van (hoger) beroep. Het percentage gegrond verklaarde bezwaar- en beroepszaken was in 2018 5,9%. Deze score viel ruim onder de KPI van maximaal 10%. Het percentage dat ambtelijk moest worden herzien, was met 17% nog vrij hoog. Er wordt blijvend geïnvesteerd in vakmanschap en medewerkers worden extra getraind op weteskennis. Het aantal inkomende bezwaarschriften in 2018 nam met 102 toe ten opzichte van 2017. Doordat niet alle bezwaren tijdig konden worden afgehandeld, steeg het aantal ingediende dwangsommen van 59 in 2017 naar

139 in 2018. Vanwege de toename van het aantal bezwaarschriften en de daaruit voortvloeiende stijging van het aantal ingediende dwangsommen, is structureel extra capaciteit op Juridische Zaken ingezet. Dit vertaalde zich in meer afgehandelde bezwaren. Hoewel er in 2018 meer bezwaarschriften binnenkwamen dan in 2017, was in de loop van 2018 wel sprake van een dalende trend. Vanaf het derde kwartaal 2018 werden er meer bezwaarschriften afgehandeld dan er binnenkwamen. Hierdoor kon de achterstand worden ingelopen.

Knelpunt in 2018 was dat de bezwaarschriftencommissies van de gemeenten een beperkte capaciteit hadden. Dit had een negatieve invloed op de doorlooptijd van de afhandeling van bezwaren. Met ingang van 2019 is de inrichting van deze bezwaarschriftencommissies aangepast. Deze wordt niet meer per gemeente georganiseerd, maar meer in MVS-verband. Deze ontwikkeling heeft een positief effect op de efficiency in het afhandelproces. Vanaf januari 2019 wordt 'de informele aanpak' uitgerold bij de units Instroom en Ontwikkeling & Uitstroom (O&U). Naar verwachting zal deze werkwijze een dempend effect hebben op de hoeveelheid inkomende bezwaarschriften.

De inwoners weten de klachtenprocedure beter te benutten. Het aantal klachten nam in 2018 toe. In totaal kwamen er 345 klachten binnen, gemiddeld 28 klachten per maand. In 2017 waren dat er gemiddeld 23 per maand. Meer algemeen ontstaat uit de klachtenanalyse een beeld van een uitvoeringsorganisatie waarin de inwoner onvoldoende centraal staat. Dit wordt ook aangegeven in het Klanttevredenheidsonderzoek. Hiermee ontstaat een integraal en breder gedragen beeld, dat als basis kan dienen voor het formuleren van actiepunten ter verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening.

Er zijn drie hoofdprocessen verbeterd onder begeleiding van de Stroomopwaarts LEAN-adviseurs. De opdrachtbrieven en de resultaten van de verbeterteams zijn door het MT van Stroomopwaarts vastgesteld. Twee van de verbeterde processen ('Poort' en 'Beëindiging') zijn eind 2018 geïmplementeerd. Voor het proces 'Besluitvorming' is implementatie afhankelijk van het aanbestedingsresultaat van het DMS (zie Harmonisatie ICT). In de systematiek van LEAN kan niet echt gesproken worden van definitieve implementatie. Na

oplevering van een verbeterd proces start een situatie van continu verbeteren. Een vierde verbetertraject (assessment) wordt in 2019 uitgevoerd.

Harmonisatie ICT

Binnen Stroomopwaarts liepen er in 2018 veel ICT-projecten. De doorontwikkeling en het LEAN maken van processen, de behoeften van de klant op het gebied van digitalisering vroegen extra capaciteit van de ICT-functies. De complexiteit en de grootte van de organisatie, maakten dat er bij implementaties van projecten gestructureerd te werk gegaan moest worden. Dit vroeg om de nodige capaciteit bij de uitvoering binnen de units. Omdat de fusie tussen de ICT-afdelingen van de MVS-gemeenten niet doorging, ontwikkelt Stroomopwaarts met de Host ICT een nieuwe methodiek om ICT-projecten te beoordelen en te prioriteren. De organisatie maakt een ontwikkeling en een professionaliseringsslag door. De behoeften die er zijn naar meer informatievoorziening zullen leiden tot het optimaliseren van ICT-systemen.

eALO

Eind 2018 startte de testfase van elektronisch Aanvraag Levensonderhoud (eALO). iParticipatie leidt inwoners die een uitkering aanvragen hierbij op een gemakkelijke manier digitaal door een aanvraag levensonderhoud. Een select groepje inwoners, doorliep onder begeleiding een digitale aanvraag. Dit proces werd op de voet gevolgd, zodat eventuele kinderziektes opgespoord en verholpen konden worden. De verwachting is dat iParticipatie in het eerste kwartaal 2019 voor alle inwoners toegankelijk is via de website.

ERP(Navision)

De implementatie van het ERP-systeem Navision had in januari 2018 afgerond moeten worden. Stroomopwaarts sommeerde de leverancier diverse keren om het systeem spoedig op te leveren, zoals in de uitvraag van de aanbesteding was aangegeven. Uiteindelijk is de overeenkomst met de leverancier opgezegd. Hierdoor kwam de implementatie van het systeem begin mei stil te liggen. Er werden specialisten ingezet om het systeem snel weer operationeel te krijgen. Samen met deze specialisten is de inrichting van het systeem afgerond. Hiermee is het beoogde resultaat van de aanbesteding behaald. Op 1 september 2018 was alle software opgeleverd en werkte deze binnen het ERP-systeem. In het vierde

kwartaal werd gewerkt aan een aantal nieuwe wensen van de organisatie. Deze functionaliteiten zijn eind 2018 opgeleverd. De medewerkers die met het systeem werken, geven aan dat ze er tevreden over zijn.

DMS

In 2018 vond er een aanbesteding plaats voor het DMS-systeem (Document Management Systeem). Deze aanbesteding wordt pas in 2019 definitief afgerond, waardoor het proces vertraging oploopt. De haalbaarheidsstudie (POC: Proof of Concept) is in 2018 succesvol afgerond. Naar verwachting vindt de definitieve gunning in het eerste kwartaal 2019 plaats. Dit onder voorbehoud van positieve advisering van de gemeentearchivarissen. Daarna kan het implementatietraject starten. Hosting DIV (Digitale Informatie Voorziening) Maassluis voert zowel het aanbestedingsproces als het implementatietraject uit.

PSA

De hosting P&O (Personeel & Organisatie) van de gemeente Vlaardingen besteedde het PSA-systeem aan voor de personeelsadministratie. Op de aanbesteding schreef een leverancier, Raet, in. Eind december 2018 is gestart met de implementatie van het systeem. De salarissen worden als eerste geïmplementeerd en in het eerste kwartaal 2019 worden de personeelsdossiers overgebracht naar het nieuwe systeem. Voor ambtenaren komt er direct een selfservicesysteem. Voor de SW-medewerkers wordt dit in 2019 geïmplementeerd, afgestemd op hun mogelijkheden.

BI-Tool

Om automatisch managementinformatie te genereren is een BI-Tool (Business Intelligence) nodig. Stroomopwaarts maakte hiervoor een ontwerp en er werd in 2018 een leverancier gecontracteerd. De bouw startte in het vierde kwartaal 2018. De ontvlechting van ICT veroorzaakte inrichtingsproblemen voor de BI-tool. Daarom verstreek de eerste opleverdatum zonder succes. Er is toegezegd dat Stroomopwaarts voor 1 april 2019 een draaiend BI-tool heeft.

Hosting bedrijfsvoering

De MVS-gemeenten besloten om de hosting communicatie per 1 januari 2018 over te brengen naar Stroomopwaarts. De dienstverlening verbeterde doordat

het beschikbare budget werd aangewend om in plaats van een communicatieadviseur meerdere communicatiemedewerkers in te zetten. Doordat communicatie direct binnen de eigen organisatie werd ondergebracht, is deze afdeling dicht bij de 'core business' gepositioneerd. Deze beweging vergrootte de slagvaardigheid van de organisatie. Voor de indirecte kosten zoals het bouwen en onderhouden van de website is geen budget overgedragen. De samenwerking binnen de hosting is acceptabel maar staat de ontwikkelingskracht van Stroomopwaarts met enige regelmaat in de weg. Het coördinatieoverleg tussen de hostende partijen werd in 2018 teruggebracht tot alleen Planning en Control-activiteiten. De samenwerking blijft lastig en draagt onvoldoende bij aan de verbetering van de kwaliteit van Stroomopwaarts. Het onderzoek door BMC naar het hostingmodel is nog niet uitgewerkt. De uitkomsten worden meegenomen in een bredere evaluatie binnen Stroomopwaarts. Dit onderzoek vindt begin 2019 plaats.

Formatie

Als gevolg van beleidsontwikkelingen, maatwerk en een grotere groep uitkeringsgerechtigden, is de formatie de afgelopen jaren aangepast. Als reactie op het toenemende aantal uitkeringsgerechtigden stelden de gemeenten middelen beschikbaar voor een flexibele schil. In de begroting meerjarig worden deze middelen afgebouwd.

Het aantal uitkeringsgerechtigden daalde in 2018. Toch kwam het aantal nog niet op het verwachte niveau van de business case. Ondanks de digitalisering en efficiëntere inrichting van processen, zorgde dit voor druk op de uitvoering binnen Stroomopwaarts. Voor 2018 zijn er incidentele middelen gevonden voor de invulling van de taakstelling. Daardoor nam de formatie dit jaar nog niet af. Vanaf 2019 wordt de formatie met circa 18 fte verlaagd door natuurlijk verloop.

Tabel Formatie en bezetting ambtelijk 31 december 2018 (in FTE)

Afdeling	Formatie	Bezetting	Vacature ruimte	Over-bezetting
Directie	6,68	6,56	0,12	0,00
Instream	130,88	126,07	9,15	-4,34
O & U	83,94	87,85	2,18	-6,09
Werkleerbedrijf	53,57	46,95	10,27	-3,65
Bedrijfsvoering	58,92	61,47	0,94	-3,49
Stroomopwaarts	333,99	328,90	22,66	-17,57

Tabel Bezetting WSW (in FTE)

Afdeling	bezetting 2018	bezetting 2017
O&U	202,99	202,76
Productie	338,20	435,07
Diensten	307,00	253,57
Algemeen	1,78	2,33
Stroomopwaarts	849,97	893,73

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim onder het ambtelijk personeel bedroeg in 2018 8,9%. Dit was een stijging van 2% ten opzichte van 2017. Ook lag het percentage boven het landelijk gemiddelde van 5,56% voor openbaarbestuur en overheidsdiensten (CBS-ziekteverzuimpercentage 1e kwartaal t/m 3e kwartaal 2018). Om frequent verzuim tegen te gaan, startte Stroomopwaarts in 2018 met een universele procedure. Met medewerkers die zich jaarlijks twee keer of meer ziekmelden, wordt voortaan een frequent verzuimgesprek gevoerd. Een Beleids Sociaal Medisch Team (SMT) ondersteunt leidinggevenden bij de verzuimgesprekken. Ook de Arbodienst biedt hen ondersteuning.

Het ziekteverzuim van het SW-personeel bedroeg in 2018 13,94%. Dit is een minimale stijging ten opzichte van 2017 (13,81%). Ook was het verzuimpercentage nog iets hoger dan het landelijk gemiddelde van 12,1% (SBCM-ziekteverzuimpercentage 2018).

Het hoge ziekteverzuim werd veroorzaakt door het grote aantal WIA-aanvragen en doordat een grote groep SW-medewerkers eigenlijk in de dagbesteding thuishoort. Stroomopwaarts onderzoekt in 2019 de mogelijkheden om een groep SW-medewerkers naar de dagbesteding te begeleiden. Binnen het

4.5 Paragraaf Taakstelling en stelposten

Bij de start van Stroomopwaarts werd uitgegaan van afbouw van de formatie door een efficiëntere manier van werken. De beoogde afbouw ondervindt vertraging door latere oplevering van ICT-toepassingen en een langere doorlooptijd van harmonisatieprocessen. In 2018 startte een werkgroep taakstelling, die de organisatie ondersteunt bij het realiseren van de taakstelling. Hierbij wordt rekening gehouden met de opgaven van Stroomopwaarts: uitstroom naar werk, aansluiting Sociaal Domein, inkomensvoorziening en werkgeversbenadering. De concrete aantallen uit de businesscase 2015 zijn niet langer relevant door wijzigingen in de specifieke dienstverlening aan de

Werkleerbedrijf is er een medewerker die zich permanent bezighoudt met langdurig verzuim en de doorleiding naar de WIA. Hiervan worden op de langere termijn effecten verwacht.

gemeenten (maatwerk), waarbij de formatie is uitgebreid. Te denken valt aan inzet op statushouders en samenwerking in de Wijkteams. Het Klanten Contact Centrum en Communicatie werden overgenomen vanuit de hosting van de gemeenten. Het ontbreken van capaciteit bij de gemeenten om te ondersteunen bij de invoering van de AVG, leidde ertoe dat er een functionaris gegevensbeveiliging is aangesteld binnen Stroomopwaarts. De beoogde daling van de formatie wordt nog steeds nagestreefd. In de afgelopen jaren is de taakstelling incidenteel ingevuld. In 2018 betrof dat een bedrag van €940.000,-. Voor 2019 is de taakstelling structureel ingevuld (€1.280.000,-) en wordt een strategische personeelsplanning ingevoerd.

5 Jaarrekening

5.1 Overzicht van het gerealiseerd saldo van baten en lasten met toelichting

5.1.1 Programmarealisatie van baten en lasten

Programma (bedragen x 1.000)	Begroting 2018			Begroting 2018 na wijziging			Rekening 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
<u>GEREALISEERD SALDO VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Intake en preventie	-	-4.659	-4.659	-	-3.762	-3.762	12	-3.866	-3.853
Inkomensondersteuning	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679
Werken	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867
Participeren	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283
Werkleerbedrijf	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091
Dekkingsmiddelen	135.857	-	135.857	140.410	-	140.410	141.567	-4	141.563
Overhead	522	-9.058	-8.536	542	-11.213	-10.670	803	-11.523	-10.720
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-	-
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-	-	-	-	-
<i>Gerealiseerd saldo baten en lasten:</i>	151.093	-148.339	2.754	157.485	-154.283	3.202	158.005	-154.935	3.070
<u>TOEVOEGINGEN EN ONTTREKKINGEN RESERVES</u>									
Intake en preventie	-	-	-	160	-	160	160	-	160
Inkomensondersteuning	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werken	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Participeren	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Werkleerbedrijf	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen	-	-2.754	-2.754	-	-4.012	-4.012	-	-4.012	-4.012
Overhead	-	-	-	650	-	650	666	-	666
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>mutaties reserves:</i>	-	-2.754	-2.754	810	-4.012	-3.202	826	-4.012	-3.186
<u>RESULTAAT VAN BATEN EN LASTEN</u>									
Intake en preventie	-	-4.659	-4.659	160	-3.762	-3.602	172	-3.866	-3.693
Inkomensondersteuning	2.270	-93.877	-91.607	3.755	-98.701	-94.946	3.311	-98.990	-95.679
Werken	4.383	-15.271	-10.887	4.645	-13.893	-9.248	3.995	-13.862	-9.867
Participeren	100	-697	-597	230	-1.548	-1.318	154	-1.437	-1.283
Werkleerbedrijf	7.961	-24.578	-16.617	7.902	-25.167	-17.265	8.163	-25.253	-17.091
Dekkingsmiddelen	135.857	-2.754	133.103	140.410	-4.012	136.398	141.567	-4.016	137.551
Overhead	522	-9.058	-8.536	1.192	-11.213	-10.020	1.469	-11.523	-10.054
Vennootschapsbelasting	-	-0	-0	-	-0	-0	-	-	-
Onvoorzien	-	-200	-200	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat:	151.093	-151.093	-0	158.295	-158.295	0	158.831	-158.947	-116

5.1.2 Analyse afwijkingen tussen begroting en rekening

Op grond van artikel 25 van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening.

Aan de hand van de analyse van begrote lasten en werkelijke lasten wordt de rechtmatigheid van de uitgaven getoetst. Hierbij wordt op programmaniveau getoetst of de werkelijke lasten niet hoger zijn geweest dan de begrote lasten. Mocht er sprake zijn van hogere werkelijke lasten dan wordt per product

geanalyseerd of er sprake is van een onrechtmatige uitgave. In de kadernota Rechtmatigheid heeft de commissie BBV de visie hieromtrent vastgelegd.

De analyse is in het *jaarverslag* per programma opgenomen. In de *jaarrekening* wordt daarom volstaan met een verwijzing naar de programmaverantwoording in het jaarverslag. Per product is een nadere analyse vermeld.

De begrotingsafwijkingen zijn beoordeeld op rechtmatigheid en opgenomen in onderstaande tabel. Er is sprake van administratieve onrechtmatigheid van de geconstateerde kostenoverschrijdingen

Beoordeling kostenoverschrijding per programma Bedragen x €1.000		onrechtmatig telt niet mee	onrechtmatig telt mee
Kostenoverschrijding die passen binnen bestaand beleid, dat ten onrechte niet tijdig is geautoriseerd.			
Kostenoverschrijding die grotendeels wordt gecompenseerd door directe opbrengsten	Programma 1: Intake en Preventie Programma 3: Werk Programma 4: Participeren Programma 5: Werkleerbedrijf Programma Dekkingsmiddelen Overige onderwerpen: overhead	104 (291) (111) 86 4 310	
Kostenoverschrijding openeindregeling	Programma 2: Inkomensondersteuning Programma 3: Werk	289 260	
Kostenoverschrijding gecompenseerd door extra inkomsten niet direct gerelateerd.			
Kostenoverschrijding achteraf onrechtmatigheid			
TOTAAL		651	

5.1.3 Resultaat incidentele baten en lasten (in € 1.000)

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording dient bij de programmarekening een analyse te worden opgenomen van het resultaat incidentele baten en lasten. In 2018 publiceerde de Commissie BBV de notitie structurele en incidentele baten en lasten.

De jaarrekening is materieel in evenwicht.

In de begroting 2018 inclusief begrotingswijzigingen, zijn op basis van besluiten, de volgende incidentele lasten en baten opgenomen:

- a. De personeelslasten bedroegen € 1.106 extra vanwege de opgelopen uitkeringsaantallen in 2015 en 2016. De last is meerjarig opgenomen. Het incidentele karakter blijkt uit het feit dat de begrote taakstelling opgehoogd is, zodat de verhoogde capaciteit in enkele jaren afgebouwd zal zijn. De deelnemersbijdrage is verhoogd en wordt evenredig afgebouwd met het bedrag van de taakstelling.
- b. Het resultaat over 2017 is in 2018 bestemd en onttrokken aan de Algemene Reserve. Met het oog op de doelstelling dat de Algemene Reserve in 2020 positief is, was de bijdrage van de deelnemende gemeenten gelijk aan het nadelig resultaat. Deze bate is aan de Algemene Reserve toegevoegd.
- c. Het inlopen van de Algemene Reserve blijkt ook uit de begrote toevoeging van € 2.754.
- d. Voor de lasten van inzet op vakmanschap en harmonisatie van ICT was € 650 begroot als onttrekking aan de Reserve Transitie Stroomopwaarts.
- e. Voor het nieuwe product Werkstap was € 160 geraamd in een begrotingswijziging. Tegenover deze lasten stond een bate uit de Reserve Transitie Stroomopwaarts.
- f. De fysieke verbouwing van het Werkplein is samen met het budget van € 250 overgedragen aan de gemeente Maassluis, die de rol heeft van host facilitair. Deze overdracht is verwerkt als verlaging van de deelnemersbijdrage Maassluis.
- g. Voor maatwerkafspraken zijn er zowel lasten als baten in de begroting verwerkt. Enkele afspraken zijn meerjarig, maar worden als incidenteel beschouwd, omdat ze voor maximaal 2 tot 3 jaar gelden. Bij deze afspraken zijn de lasten gelijk aan de baten: € 510.
- h. Stroomopwaarts heeft subsidiebatens begroot voor ESF: € 500 , Lage Inkomensvoordeel (LIV): € 1.000 en als ambitie € 100 om diverse subsidiebatens te genereren.

Realisatie

De realisatie van punt a t/m c, e, f was conform begroting.

Hogere lasten voor met name ERP hebben geleid tot een hogere onttrekking aan de Reserve Transitie Stroomopwaarts (d) als gevolg van het uitgangspunt dat realisatie de onttrekking bepaalt.

Het maatwerk (g) wordt afgerekend op basis van realisatie. Lasten en baten zijn beiden € 434.

De subsidiebatens (h) ESF zijn gerealiseerd. De subsidiebatens LIV zijn niet volledig gerealiseerd. Dit bleek in de loop van 2018 en is vermeld in de eerste bestuursrapportage. Het nadeel is opgevangen binnen de begroting van Stroomopwaarts. De extra subsidies zijn deels gerealiseerd. Er zijn nog subsidieaanvragen die in 2019 afgewikkeld worden.

Overzicht incidentele baten en lasten Stroomopwaarts, Jaarstukken 2018					
Incidentele Baten (x € 1.000)	Begroot 2018	Realisatie 2018	Incidentele Lasten (x € 1.000)	Begroot 2018	Realisatie 2018
Programma Intake en preventie			Programma Intake en preventie		
			Werkstap	160	160
Programma Inkomensondersteuning			Programma Inkomensondersteuning		
Maatwerk	280	280	Capaciteitskosten (deels maatwerk)	580	580
Programma Werken			Programma Werken		
Subsidies	760	582	Capaciteitskosten	300	300
			Verbouwing Werkplein door gemeente	-250	-250
Programma Participeren			Programma Participeren		
Maatwerk	130	154	Capaciteitskosten	130	154
Subsidies	100	29			
Programma Werkleerbedrijf			Programma Werkleerbedrijf		
Subsidies	740	608			
Dekkingsmiddelen			Dekkingsmiddelen		
Deelnemersbijdragen	1.106	1.106			
Deelnemersbijdrage (resultaat 2017)	1.258	1.258	Overhead		
Overdracht budget verbouwing Werkplein naar gemeente	-250	-250			
Overhead			Capaciteitskosten Beleid en Juridische zaken	506	506
			Harmonisatie ICT, vakmanschap	650	666
Totaal Incidentele baten programma	4.124	3.768	Totaal Incidentele lasten programma	2.076	2.116
<u>Mutatie reserves</u>			<u>Mutaties reserves</u>		
Programma Intake en preventie	160	160	Programma Intake en preventie		
Programma Inkomensondersteuning			Programma Inkomensondersteuning		
Programma Werken			Programma Werken		
Programma Participeren			Programma Participeren		
Programma Werkleerbedrijf			Programma Werkleerbedrijf		
Dekkingsmiddelen			Dekkingsmiddelen	1.258	1.258
Overhead	650	666	Overhead		
			Begrotingssaldo t.g.v. algemene reserve	2.754	2.754
Totaal Incidentele baten reserves	810	826	Totaal Incidentele lasten reserves	4.012	4.012
Totaal Incidentele baten	4.934	4.593	Totaal Incidentele lasten	6.088	6.128

5.1.4 Wet Normering Topinkomens

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende regelgeving: het algemene WNT-maximum. Deze regelgeving is van toepassing op de gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor de gemeenschappelijk regeling Stroomopwaarts MVS is € 189.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

De leden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur ontvangen geen beloning.

Naam	Functie in 2018
J.M.H. Evers	AB en DB lid (voorzitter AB en DB per 1 april 2018 tot en met 4 juni 2018)
A.G.M. Keijzer	AB lid tot 4 juni 2018
S.B. Kuiper	AB en DB lid (voorzitter AB en DB per 4 juni 2018)
C. Bronsveld	AB lid per 4 juni 2018
C.T. Oosterom	AB en DB lid tot 1 mei 2018 (voorzitter AB en DB tot 1 april 2018)
A.J. Hoekstra	AB lid tot 17 november 2018
B. de Leede	AB en DB lid per 1 mei 2018
B. Bikkers	AB lid per 17 november 2018
M.X. Stam	AB en DB lid tot 1 mei 2018
N. Gouweleeuw	AB lid tot 1 mei 2018
M. Bregman	AB en DB lid per 1 mei 2018
C. de Groot	AB lid per 1 mei 2018 tot 1 november 2018
F. Minhas	AB lid per 1 november 2018
D.J.N.M. Curfs MBA	Secretaris AB en DB per 1 januari 2018

Tabel: Bezoldiging topfunctionarissen 2018 (bedragen x € 1)

bedragen x € 1	D.J.N.M. Curfs
Functiegegevens	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.109,23
Beloningen betaalbaar op termijn	18.449,28
Subtotaal	158.558,51
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	189.000,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	158.558,51
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Gegevens 2017	
Aanvang en einde functievervulling in 2017	01/01-31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	140.477,78
Beloningen betaalbaar op termijn	17.233,96
Totale bezoldiging 2017	157.711,74

5.2 Balans met toelichting

5.2.1 Balans

BALANS Gemeenschappelijke regeling Stroomopwaarts MVS							
(bedragen x €1.000)				(bedragen x €1.000)			
ACTIVA	31-12-2018	31-12-2017		PASSIVA	31-12-2018	31-12-2017	
VASTE ACTIVA				VASTE PASSIVA			
<u>Materiële vaste activa</u>		358	344	<u>Eigen vermogen</u>		-4.264	-7.334
investeringen met economisch nut	358	344		Algemene reserve	-4.881	-7.635	
				Bestemmingsreserves	733	1.559	
				Gerealiseerd resultaat	-116	-1.258	
Totaal vaste activa		358	344	Totaal vaste passiva		-4.264	-7.334
VLOTTENDE ACTIVA				VLOTTENDE PASSIVA			
<u>Voorraden</u>		59	51	<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		15.255	16.881
Grond- en hulpstoffen	59	51		Overige kasgeldleningen	10.000	11.300	
				Overige schulden	5.255	5.581	
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar</u>		9.862	12.577	<u>Overlopende passiva</u>		2.027	6.343
Vorderingen op openbare lichamen	5.288	5.074		Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en	2.027	1.461	
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	-	2.596		die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume			
Overige vorderingen	4.574	4.907		Overige vooruitontvangen bedragen	0	4.883	
Liquide middelen (kas, banksaldi)		489	1.019				
<u>Overlopende activa</u>		2.249	1.899				
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel							
- EU	1.000	1.176					
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.249	723					
Totaal vlottende activa		12.660	15.546	Totaal vlottende passiva		17.283	23.225
TOTAAL-GENERAAL	13.019	15.890		TOTAAL-GENERAAL	13.019	15.890	

5.2.2 Toelichting op de balans

A. Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

INLEIDING

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR HET OPSTELLEN VAN DE JAARREKENING

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Een uitzondering hierop vormen voorzieningen of schulden vanwege jaarlijks terugkerende arbeidskosten of daaraan gerelateerde verplichtingen. Deze worden toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten, zoals doorlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

BALANS

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa met economisch nut

Regels voor waardering en afschrijving zijn vastgelegd in de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015. De activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke aanschafwaarde – de prijs om deze te verkrijgen of te vervaardigen bij de gemeenten Maassluis, Vlaardingen en Schiedam. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar volgend op ingebruikneming lineair afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur. Daarbij wordt rekening gehouden met een eventuele restwaarde.

In de Financiële verordening Stroomopwaarts MVS 2015 is in artikel 9 het beleid over de waardering en de afschrijving vaste activa beschreven. De afschrijvingsmethode is als bijlage 1 bij de verordening opgenomen en luidt als volgt:

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met economisch nut

De volgende materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

- a. 40 jaar: (nieuwbouw) kantoren en bedrijfsgebouwen;
- b. 25 jaar: renovatie kantoren en bedrijfsgebouwen;
- c. 15 jaar: technische installaties in kantoren en bedrijfsgebouwen;
- d. 10 jaar: nieuwbouw tijdelijke kantoren en bedrijfsgebouwen;
- e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen kantoren en bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: mechanische installaties en machines;
- g. 10 jaar: kantoormeubilair;
- h. 10 jaar: aanhangwagens en zware motorvoertuigen;
- i. 5 jaar: telefooninstallaties;
- j. 5 jaar: personenauto's en lichte motorvoertuigen;
- k. 5 jaar: gereedschappen;
- l. 5 jaar: automatiseringsapparatuur;
- m. 5 jaar: software gemeentelijke applicaties;
- n. 5 jaar: software kantoorautomatisering;
- o. Activa die niet onder a t/m n vallen worden afgeschreven op basis van technische levensduur.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen standaard verrekenprijzen die zijn gebaseerd op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en de betaalde inkoopprijs worden als resultaat verantwoord. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde. Overige voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs dan wel lagere marktwaarde. Gereed product wordt gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde wanneer deze lager is dan de kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

VASTE PASSIVA

Algemene reserve

De algemene reserve is in 2015 gevormd op basis van de begroting, waarmee een negatieve reserve is ontstaan. Met de gemeenten is afgesproken dat Stroomopwaarts de algemene reserve in maximaal 5 jaar na de start van de organisatie terugbrengt naar nul.

De bestemmingsreserve is in 2017 gevormd om de incidentele middelen specifiek beschikbaar te houden voor de transitie en capaciteit. De niet gebruikte incidentele middelen in het lopend kalenderjaar vloeien terug naar de bestemmingsreserve. De maximale doorlooptijd van deze reserve is 4 jaar.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De voorziening voor dubieuze debiteuren wordt aan de actiefzijde van de balans in mindering gebracht op de post Overige vorderingen (dynamisch bepaald).

Vaste schuld

Stroomopwaarts heeft geen vaste schuld.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarden.

B. Toelichting per balanspost

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Investerings met een economisch nut	358	344
Totaal	358	344

Onderdelen en verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut:

	Balans- waarde 31.12.2017	inve- ring	desin- vestering	afschrij- vingen	duurzame waarde- vermindering	Balans- waarde 31.12.2018
Vervoermiddelen	184	91	27	63	0	184
Machines, apparaten en installaties	134	34	0	29	0	139
Overige materiële vaste activa	26	13	0	3	0	36
Totaal	344	137	27	96	0	358

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Grond- en hulpstoffen	59	51
Onder handen werk	0	0
Totaal	59	51

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd minder dan 1 jaar kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Balanswaarde 31.12.2017	Boekwaarde 31.12.2018	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31.12.2018
Vorderingen op openbare lichamen	5.074	5.288	-	5.288
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.596	-	n.v.t.	-
Overige vorderingen:				
Handelsdebiteuren	1.214	1.039	-126	913
Uitkeringsdebiteuren	3.537	15.064	-11.480	3.584
Overig	155	78	-	78
Totaal	12.577	21.468	-11.606	9.862

Voor het afdekken van de risico's van uitzettingen met een looptijd korter dan 1 jaar, is een voorziening getroffen voor het afschrijven van dubieuze debiteuren.

	Balanswaarde 31.12.2017	Toevoeging	Aanwending	Balanswaarde 31.12.2018
Voorziening dubieuze handelsdeb	91	48	12	126
Voorziening dubieuze inkomensdebiteurendebiteuren	11.575	681	775	11.480
Totaal	11.665	729	788	11.606

Deze voorzieningen worden in mindering gebracht op de waarde van de posten debiteuren onder de balanspost Overige vorderingen.

Toelichting uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Artikel 52c in het BBV schrijft de vermelding van het drempelbedrag, waarboven de gemeente overtollige middelen bij de 's Rijksschatkist aanhoudt voor. Ook een overzicht met het gemiddelde banksaldo per kwartaal behoort tot de voorgeschreven onderwerpen in de jaarrekening.

Het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) wordt als volgt berekend: €151.093 miljoen x 0,75% = €1.133 De drempel is in 2018 niet overschreden.

(bedragen x € 1.000)	eerste Kwartaal	tweede Kwartaal	derde Kwartaal	vierde Kwartaal
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	651	553	701	710
Drempelbedrag	1.133	1.133	1.133	1.133
Ruimte onder drempelbedrag	482	580	433	424
Overschrijding van het drempelbedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Verloopoverzicht van nog te ontvangen voorschotbedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen, die ontstaan zijn door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:

	Balanswaarde 31.12.2017	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Balanswaarde 31.12.2018
ESF	1.176	500	676	1.000
Totaal	1.176	500	676	1.000

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Kas	14	11
Bank	476	1.004
Kruisposten	0	4
Totaal	489	1.019

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderverdeeld worden:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- ESF	1.000	1.176
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	1.249	723
Totaal	2.249	1.899

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Algemene reserve	-4.881	-7.635
Bestemmingsreserves	733	1.559
Gerealiseerd resultaat	-116	-1.258
Totaal	-4.264	-7.334

Het verloop van de reserves in 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Balanswaarde 31.12.2017	Toevoegingen	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig jaar	Balanswaarde 31.12.2018
Algemene reserve	-7.635	4.012		-1.258	-4.881
Reserve Transitie Stroomopwaarts	1.559		826		733
Totaal	-6.076	4.012	826	-1.258	-4.148

Voorzieningen

Voorziening verwerkt aan de actiefzijde van de balans

Een voorziening wordt aan de actiefzijde van de balans verwerkt, wanneer sprake is van een correctie op de balanswaarde. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de voorzieningen dubieuze debiteuren.

VLOTTENDE PASSIVA

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De specificatie van de netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar, is als volgt:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Kasgeldlening	10.000	11.300
Overige schulden	5.255	5.581
Totaal	15.255	16.881

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Balanswaarde 31.12.2018	Balanswaarde 31.12.2017
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare volume	2.027	1.461
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	0	4.883
Totaal	2.027	6.343

NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Verplichtingen voor langere duur dan 12 maanden zijn er in de vorm van leaseovereenkomsten voor wagenpark en enkele productiemachines binnen het Werkleerbedrijf

De Vpb-toets (vennootschapsbelasting) moet jaarlijks worden gedaan. De fiscale analyse voor de jaren 2016 en 2017 is afgestemd met de Belastingdienst. Voor deze jaren is Stroomopwaarts niet Vpb-plichtig. Voor 2018 en volgende jaren vindt de fiscale analyse nog plaats. Er zijn op korte termijn geen gesprekken met de Belastingdienst over de Vpb gepland. Stroomopwaarts loopt dus voor de jaren 2018 en daarna een financieel risico. De omvang hiervan is onzeker.

Stroomopwaarts sommeerde de leverancier van het ERP-systeem diverse keren om het systeem spoedig op te leveren, zoals in de uitvraag van de aanbesteding was aangegeven. Uiteindelijk is de overeenkomst met de leverancier opgezegd. Dit leidde tot een juridische procedure waarvan de uitkomst nog niet bekend is.

De nog niet betaalde facturen zijn verantwoord in de lasten. Overige claims (over en weer) zijn niet verwerkt.

Voor arbeidgerelateerde verplichtingen met een jaarlijks vergelijkbaar volume, mag conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) geen verplichting worden opgenomen. Stroomopwaarts paste deze regel toe voor vakantiegeld over zowel salariskosten als uitkeringen, dat in het kalenderjaar is opgebouwd maar niet is uitgekeerd. Bij vrijwel alle sociale diensten is dit de reguliere waarderingsmethodiek. De vraag is ontstaan of bij vakantiegeld over uitkeringen wel sprake is van werkgerelateerde verplichtingen. De commissie BBV en het ministerie beraden zich nog op een standpunt hierover. De onduidelijkheid over de besluitvorming op dit punt draagt een zeker risico met zich mee voor de jaarstukken 2018. Het risico is echter dermate onzeker, dat er geen voorziening wordt getroffen. Wel wordt dit onderwerp als een niet uit de balans blijkende verplichting opgenomen.

TOELICHTING OP DE RESERVES EN VOORZIENINGEN

Hier volgt een specificatie per reserve of voorziening:

RESERVES

Algemene reserve

Doel: Doordat de aanloopkosten ten laste van het eigen vermogen worden gebracht, ontstaat een negatieve reserve. Op basis van de begroting 2015 wordt verwacht dat het negatieve saldo in 2020 zal zijn terugverdiend.

Ingesteld: AB, 6 oktober 2015

Algemene reserve	Begroting 2018	Realisatie 2018	Stand
Saldo 31 december 2017	-7.635		-7.635
Gerealiseerd resultaat 2017		-1.258	
Saldo 1 januari 2018			-8.893
<u>Toevoegingen</u>			
Aanvullende bijdrage MVS resultaat 2017		1.258	
Primaire begroting 2018 storting resultaat	2.754	2.754	
			4.012
<u>Onttrekkingen</u>			
	-		-
Saldo 31 december 2018	-4.881		-4.881

De reserve Transitie Stroomopwaarts vindt zijn herkomst in de business case Stroomopwaarts. Daarin werd uitgegaan van incidentele lasten voor harmonisatie van onder andere processen en ICT-systemen. Bij resultaatbestemming over 2016 is door het Algemeen Bestuur besloten de reserve in te stellen. Onttrekkingen vinden plaats op basis van werkelijke incidentele kosten.

Reserve transitie Stroomopwaarts

Doel: het optimaliseren van de bedrijfsvoering

Ingesteld: AB, 11 juli 2017

Reserve transitie Stroomopwaarts	Begroting 2018	Realisatie 2018	Stand
Saldo 31 december 2017	1.559		1.559
<u>Toevoegingen</u>			
	-		-
<u>Onttrekkingen</u>			
Harmonisatie ICT systemen en communicatie	-500	-592	
Kennis en vaardigheden	-150	-73	
Assessment	-160	-160	
	-810		-826
Saldo 31 december 2018	749		733

VOORZIENINGEN VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

De voorziening dubieuze debiteuren is verwerkt aan de activazijde van de balans.

Voorziening dubieuze debiteuren

Doel: Een voorziening treffen voor verwachte oninbaarheid van vorderingen

Ingesteld: bij de openingsbalans 1 juli 2015

Voorziening dubieuze debiteuren	Begroting 2018	Realisatie 2018	Stand
Saldo 31 december 2017			11.665
<u>Toevoegingen</u>			
Handelsdebiteuren		48	
Uitkeringsdebiteuren	1.253	681	
			729
<u>Aanwending</u>			
Handelsdebiteuren		12	
Uitkeringsdebiteuren		775	
			788
Saldo 31 december 2018			11.606

5.3 SiSa-bijlage 2018

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019								
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)		Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam
		Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.		I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2B / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 05	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 06
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 11.292.133	€ 205.144	€ 602.999	€ 5.431	€ 29.616
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 34.219.837	€ 723.886	€ 1.592.960	€ 19.807	€ 25.937
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 35.492.236	€ 677.299	€ 2.397.943	€ 27.053	€ 122.061
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam		
			I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 11	
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 0	€ 78.807	€ 44.372	€ 0	
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 0	€ 20.215	€ 28.579	€ 0	
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 0	€ 103.236	€ 79.594	€ 0	
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B / 01	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)				
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)				
			Deel openbaar lichaam	Deel openbaar lichaam				
			I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)				
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2B / 12	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 13	Aard controle R Indicatornummer: G2B / 14			
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 93.689	€ 0			
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 98.857	€ 0			
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 240.967	€ 0			

SZW	G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2018	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 01</i>	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 02</i>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 03</i>	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 04</i>	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 05</i>	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 06</i>
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 14.620	€ 0	€ 12.692	€ 0	€ 5.220
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 49.879	€ 0	€ 34.951	€ 0	€ 20.440
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 72.398	€ 73.875	€ 48.746	€ 0	€ 16.965
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen <i>Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3B / 07</i>	Besteding (jaar T) Bob <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 08</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 09</i>	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 <i>Aard controle R Indicatornummer: G3B / 10</i>		
			1 060556 Gemeente Maassluis	€ 0	€ 0	€ 0		
			2 060622 Gemeente Vlaardingen	€ 0	€ 0	€ 0		
			3 060606 Gemeente Schiedam	€ 0	€ 0	€ 0		

5.4 Baten en lasten per taakveld

Nieuw in het kader van de wijzigingen in het BBV is een overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.

Baten en lasten per taakveld	Begroting 2018			Realisatie 2018		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead	522	-9.058	-8.536	803	-11.524	-10.721
0.5 Treasury	-	-	-	42	-4	38
0.8 Overige baten en lasten	135.857	-200	135.657	141.525	0	141.525
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-0	-0	0	0	0
0.10 Mutaties reserves	-	-2.754	-2.754	826	-4.012	-3.186
6.3 Inkomensregelingen	2.270	-92.276	-90.006	3.112	-96.794	-93.682
6.4 Begeleide participatie	6.514	-23.990	-17.477	6.769	-24.335	-17.566
6.5 Arbeidsparticipatie	5.930	-21.214	-15.283	5.556	-20.083	-14.527
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-	-1.601	-1.601	200	-2.197	-1.997
Totaal baten en lasten:	151.093	-151.093	0	158.833	-158.949	-116

6 Bijlagen

6.1 Controleverklaring

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan Stroomopwaarts MVS

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stroomopwaarts MVS te Schiedam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2018 als van de activa en passiva van Stroomopwaarts MVS op 31 december 2018 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincie en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- De balans per 31 december 2018.
- Het overzicht van baten en lasten over 2018.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het normenkader 2018 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stroomopwaarts MVS zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Deloitte Accountants B.V. is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel te Rotterdam onder nummer 24362853.
Deloitte Accountants B.V. is a Netherlands affiliate of Deloitte NWE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

2019.065167/AA/1

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.588.000, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves bedraagt, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 BADO en het controleprotocol vastgesteld met bestuursbesluit d.d. 15 januari 2016.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2018. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- Jaarstukken op hoofdlijnen.
- Voorwoord en leeswijzer.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is zoals bedoeld in artikel 213 lid 3 sub d Gemeentewet en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de voor de gemeenschappelijke regeling van toepassing zijnde vereisten in de Gemeentewet en aan de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

2019.065167/AA/2

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur en het Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

2019.065167/AA/3

- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling. Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 18 april 2019

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. R.M.J. van Vugt RA

6.2 Gemeenten in beeld

Onderstaand enkele belangrijke aantallen per gemeente.

Maassluis	Begroting 2018	Rekening 2018
Gemiddeld aantal uitkeringen	846	805
Aantal schuldhulpverlening trajecten	52	93
Aantal participatietrajecten	79	123
Instroom 2018	241	141
Uitstroom 2018 (totaal incl. autonoom)	275	170
Beschut werk (cumulatief)	8	4
Aantal SW-medewerkers	214	197

Vlaardingen	Begroting 2018	Rekening 2018
Gemiddeld aantal uitkeringen	2.486	2.400
Aantal schuldhulpverlening trajecten	369	439
Aantal participatietrajecten	185	275
Instroom 2018	771	477
Uitstroom 2018 (totaal incl. autonoom)	922	561
Beschut werk (cumulatief)	20	9
Aantal SW-medewerkers	351	363

Schiedam	Begroting 2018	Rekening 2018
Gemiddeld aantal uitkeringen	2.705	2.506
Aantal schuldhulpverlening trajecten	336	361
Aantal participatietrajecten	236	316
Instroom 2018	839	422
Uitstroom 2018 (totaal incl. autonoom)	911	616
Beschut werk (cumulatief)	21	12
Aantal SW-medewerkers	504	414